

Slovnaft

Prepojovacie potrubie produktov (PPP) – Šahy – 2. etapa

Oznámenie o zmene činnosti podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

OBSAH

I. Údaje o navrhovateľovi	6
1. Názov (meno).....	6
2. Identifikačné číslo	6
3. Sídlo	6
4. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa	6
5. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje kontaktnej osoby, od ktorej možno dostať relevantné informácie o navrhovanej činnosti a miesto na konzultácie	6
II. Názov zmeny navrhovanej činnosti	7
III. Údaje o zmene navrhovanej činnosti.....	7
1. Umiestnenie navrhovanej činnosti (kraj, okres, obec, katastrálne územie, parcelné číslo)	8
2. Opis technického a technologického riešenia vrátane požiadaviek na vstupy (záber pôdy, spotreba vody, ostatné surovinové a energetické zdroje, dopravná a iná infraštruktúra, nároky na pracovné sily, iné nároky) a údajov o výstupoch (napríklad zdroje znečistenia ovzdušia, odpadové vody, iné odpady, zdroje hluku, vibrácií, žiarenia, tepla a zápachu, iné očakávané vplyvy, napríklad vyvolané investície).	8
Existujúci stav (nulový variant).....	8
Popis navrhovanej zmeny	10
Požiadavky na vstupy	13
Údaje o výstupoch.....	14
3. Prepojenie s ostatnými plánovanými a realizovanými činnosťami v dotknutom území a možné riziká havárií vzhľadom na použité látky a technológie	17
4. Druh požadovaného povolenia navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov.....	17
5. Vyjadrenie o predpokladaných vplyvoch zmeny navrhovanej činnosti presahujúcich štátne hranice.....	17
6. Základné informácie o súčasnom stave životného prostredia dotknutého územia vrátane zdravia ľudí	18
6.1. Geomorfologické pomery.....	18
6.2. Horninové prostredie	18
6.3. Pôdne pomery	20
6.4. Klimatické pomery.....	21
6.5. Hydrologické pomery	21
6.6. Biotické pomery	22
6.7. Chránené územia.....	24
6.8. Krajina, krajinný obraz, scenéria	28
6.9. Stabilita krajiny	28
6.10. Obyvateľstvo	29
IV. Vplyvy na životné prostredie a zdravie obyvateľstva vrátane kumulatívnych a synergických.....	36
Vplyvy na horninové prostredie a reliéf	36
Vplyvy na povrchové a podzemné vody	36
Vplyvy na ovzdušie a klímu.....	37
Vplyvy na pôdu	37
Vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy.....	37
Vplyvy na krajinu	38
Vplyv na obyvateľstvo	38
Údaje o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti na chránené územia a prvky ÚSES.....	38
Posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti a časového priebehu pôsobenia.....	39
Predpokladané vplyvy presahujúce štátne hranice.....	39
V. Všeobecne zrozumiteľné záverečné zhrnutie	40
VI. Prílohy	42

1. Informácia, či navrhovaná činnosť bola posudzovaná podľa zákona; v prípade, ak áno, uvedie sa číslo a dátum záverečného stanoviska, príp. jeho kópia	42
2. Mapy širších vzťahov s označením umiestnenia zmeny navrhovanej činnosti v danej obci a vo vzťahu k okolitej zástavbe	42
3. Dokumentácia k zmene navrhovanej činnosti	42
4. Prílohy k oznámeniu	42
VII. Dátum spracovania	43
VIII. Meno, priezvisko, adresa a podpis spracovateľa oznámenia	43
IX. Podpis oprávneného zástupcu navrhovateľa	43

Úvod

Navrhovateľ SLOVNAFT a.s. predkladá podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov Oznámenie o zmene navrhovanej činnosti „Prepojovacie potrubie produktov (PPP) – Šahy – 2. etapa“.

Výstavba novej zmeny navrhovanej činnosti má slúžiť na prepojenie líniových častí produktovodu medzi Slovenskou a Maďarskou republikou za účelom prečerpávania rôznych druhov palív. Dôvodom vybudovania produktovodu na slovenskej strane je plánovaná realizácia produktovodu Százhalombatta – Šahy (Ipolyság) s cieľom vytvoriť priamu potrubnú spojku medzi maďarskými a slovenskými zariadeniami skupiny MOL.

Navrhovaná činnosť bude pozostávať z výstavby samotného produktovodného prepojenia časti napojovacieho bodu na Slovenskej strane s Maďarskou stranou.

Pôvodná navrhovaná činnosť nachádzajúca sa na slovenskom území nebola predmetom posudzovania vplyvov na životné prostredie podľa zákona č. 24/2006 Z. z., nakoľko pôvodná stavba bola povolená ešte v roku 1989 kolaudačným rozhodnutím Okresného národného výboru – odbor výstavby a ÚP v Leviciach pod číslom 0018/85 zo dňa 31.05.1989 a právoplatným zo dňa 15.07.1989.

Pre 1. etapu úseku prepojovacieho potrubia bolo vydané záväzné stanovisko zo zisťovacieho konania č. OU-LV-OSZP-2025/016669/012 zo dňa 13.08.2025, právoplatné dňa 02.09.2025.

Prepojenie líniových častí produktovodu z maďarskej strany je v súčasnej dobe v štádiu povoľovacieho konania mimo SR, t.j. v Maďarskej republike.

V zmysle zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov nebude navrhovaná činnosť predstavovať novú činnosť v území.

Podľa zákona č. 24/2006 Z. z. v znení neskorších predpisov a jeho prílohy č. 8 navrhovanú zmenu činnosti zaraďujeme nasledovne:

- časť 13. Infraštruktúra, položka č. 19: Potrubia na prepravu (tranzit) plynu, ropy alebo chemikálií vrátane zariadení – so svetlosťou od 300 mm do 800 mm alebo dĺžkou od 5 km do 40 km - časť B - zisťovacie konanie.

Zoznam použitých skratiek

AŠ	Armatúrna šachta
ČOV	Čistiareň odpadových vôd
ČS	Čerpacia stanica ropy
DN	Menovitá svetlosť potrubia
CHKO	Chránená krajinná oblasť
CHVÚ	Chránené vtáčie územie
HU	Maďarská republika
KAO	Katódová ochrana
KÚ	Krajský úrad
MPLS	multiprotokolové prepojovanie podľa signálov
MR	Maďarská republika
MŽP SR	Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky
NBk	nadregionálny biokoridor
NRBc	nadregionálne biocentrum
NRBk	nadregionálny biokoridor
PHO	ochranné pásmo vodného zdroja
PN	Menovitý tlak
PR	Prírodná rezervácia
PS4, PS 1	Prečerpávacia stanica ropy č.4, č.1
PzV	podzemní voda
RBc	regionálne biocentrum
RS2	Rozdeľovacia stanica (nová)
SHMÚ	Slovenský hydrometeorologický ústav
SKUEV	Územie európskeho významu
SODB	sčítanie obyvateľov domov a bytov
SR	Slovenská republika
STN	Slovenská technická norma
ŠÚ SR	Štatistický úrad Slovenskej republiky
ÚEV	územie európskeho významu
UPZ	územnoplánovacia zóna
ÚSES	územný systém ekologickej stability

I. ÚDAJE O NAVRHOVATEĽOVI

1. NÁZOV (MENO)

SLOVNAFT, a.s.

2. IDENTIFIKAČNÉ ČÍSLO

31 322 832

3. SÍDLO

Vlčie hrdlo 1
824 12 Bratislava

4. MENO, PRIEZVISKO, ADRESA, TELEFÓNNE ČÍSLO A INÉ KONTAKTNÉ ÚDAJE OPRÁVNENÉHO ZÁSTUPCU OBSTARÁVATEĽA

Ing. Dušan Ronec, MBA
Manažér HSE – Ochrana životného prostredia
SLOVNAFT, a.s.
Vlčie hrdlo 1
Bratislava 824 12
Tel: +421 02 40 557 773
e-mail: dušan.ronec@slovnaft.sk

5. MENO, PRIEZVISKO, ADRESA, TELEFÓNNE ČÍSLO A INÉ KONTAKTNÉ ÚDAJE KONTAKTNEJ OSOBY, OD KTOREJ MOŽNO DOSTAŤ RELEVANTNÉ INFORMÁCIE O NAVRHOVANEJ ČINNOSTI A MIESTO NA KONZULTÁCIE

RNDr. Vladimír Žúbor
EKOCONSULT – enviro, a. s.
Miletičova 23
821 09 Bratislava
Tel: +421 02 55 569 758
e-mail: zubor@ekoconsult.sk

II. NÁZOV ZMENY NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

Prepojovacie potrubie produktov (PPP) – Šahy – 2. etapa

III. ÚDAJE O ZMENE NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

1. UMIESTNENIE NAVRHOVANEJ ČINNOSTI (KRAJ, OKRES, OBEC, KATASTRÁLNE ÚZEMIE, PARCELNÉ ČÍSLO)

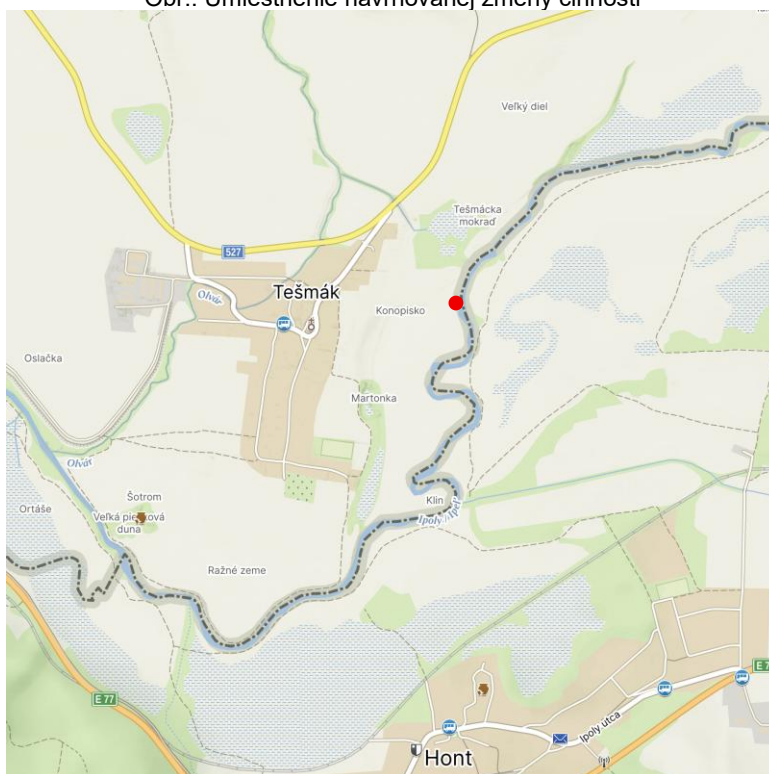
Umiestnenie navrhovanej zmeny činnosti je v Nitrianskom samosprávnom kraji, okrese Levice, v obci Šahy a jej mestskej časti Tešmák.

Parcely sú vedené v katastrálnom území Tešmák a sú vedené ako Vodná plocha, Ostatná plocha a Trvalý trávny porast. Pozemky sú umiestnené mimo zastavaného územia obce.

Tab.: Zoznam parciel

Zoznam parciel – k. ú. Tešmák			
P.č.	KN-C		Druh pozemku
	LV	parcela	
1	1580	2501	vodná plocha
2	2180	2626	ostatná plocha
3	2410	2698	trvalý trávny porast
4	2188	2699	trvalý trávny porast
5	173	2700	trvalý trávny porast
6	2392	2701	trvalý trávny porast
7	2543	2702	trvalý trávny porast

Obr.: Umiestnenie navrhovanej zmeny činnosti

Zdroj: mapy.cz

- Navrhovaná činnosť ●

2. OPIS TECHNICKÉHO A TECHNOLOGICKÉHO RIEŠENIA VRÁTANE POŽIADAVIEK NA VSTUPY (ZÁBER PÔDY, SPOTREBA VODY, OSTATNÉ SUROVINOVÉ A ENERGETICKÉ ZDROJE, DOPRAVNÁ A INÁ INFRAŠTRUKTÚRA, NÁROKY NA PRACOVNÉ SILY, INÉ NÁROKY) A ÚDAJOV O VÝSTUPOCH (NAPRÍKLAD ZDROJE ZNEČISTENIA OVZDUŠIA, ODPADOVÉ VODY, INÉ ODPADY, ZDROJE HLUKU, VIBRÁCIÍ, ŽIARENIA, TEPLA A ZÁPACHU, INÉ OČAKÁVANÉ VPLYVY, NAPRÍKLAD VYVOLANÉ INVESTÍCIE).

EXISTUJÚCI STAV (NULOVÝ VARIANT)

Dotknuté územie leží východne od mesta Šahy, na voľnej ploche nezastavaného územia dotknutej obce v súčasnosti časťou na trvalých trávnych porastoch a časť tvorí vodná plocha, rieka Ipľ. V území sa nachádzajú remízky, poľnohospodárska pôda, chránené vtáčie územie Poiplie, územie európskeho významu Alúvium Ipľa a Ramsarská lokalita Poiplie.

Popis existujúceho stavu produktovodu na slovenskej strane

Jednopotrubná trasa produktovodu DN250 Hronský Beňadik – Dolná Strehová je určená na prepravu motorovej nafty (ďalej len „NM“) a benzínu (ďalej len „BA“). Produktovod prepája prečerpávaciu stanicu PS 22 v Hronskom Beňadiku s prečerpávacou stanicou

PS 24 v Dolnej Strehovej. Do prevádzky bola uvedená v r. 1994. Potrubie produktovodu je vybavené trasovými uzatváracími guľovými armatúrami, ktoré sú určené na uzatvorenie jednotlivých úsekov trasy produktovodu z havarijných a z prevádzkových dôvodov. Konštrukcia potrubnej trasy umožňuje čistenie potrubia čistiacim ježkom. Uvedená líniová časť produktovodného systému DN250 je vybavená diaľkovým ovládaním guľových uzáverov a telemetrickým prenosom údajov do centrálneho dispečingu PS 21 v Kľačanoch a zároveň na dispečing PS 24 Dolná Strehová. Celý systém prevádzky a prepravy produktovodom DN250 je zabezpečený riadiacim systémom SCADA. Zároveň integrita trasy produktovodu DN250 je sledovaná pomocou únikového systému LDS Floworx. V rámci bilančného systému je inštalovaný aj mikroúnikový systém, ktorý funguje na báze porovnaní pretečeného objemu množstva na vstupe a výstupe. V súčasnosti sa buduje na rýchly prenos informácií sieť MPLS, kde telemetrický kábel DKMOS bude ako záloha.

Zároveň celá líniová časť trasy PC6 (úsek trasy medzi terminálom Hronský Beňadik a prečerpávacou stanicou v Dolnej Strehovej) je chránená katódovou ochranou, ktorá má za úlohu chrániť potrubie DN250 proti korózii.

V súčasnosti bolo pre 1. etapu úseku prepojovacieho potrubia vydané záväzné stanovisko zo zisťovacieho konania č. OU-LV-OSZP-2025/016669/012 zo dňa 13.08.2025, právoplatné dňa 02.09.2025 na základe, ktorého sa uvažuje s napojením na trasu PC6 v novej stanici rozdeľovacej stanice RS2 (armatúrna šachta = AŠ1).

Rozsah projektu, ktorý bol posudzovaný v 1. etape Prepojovacie potrubie produktov (PPP) – Šahy: Existujúca trasa PC6 medzi armatúrnymi šachtami AŠ10 Tupá a AŠ11 Sečianky v staničení trasy produktovodu cca. 57,700 km bude odklonená, vedená do nového areálu RS2, kde sa realizujú odbočky smerom k rúre DN300 z Maďarska a následne rúra PC6 opustí areál RS2 a pokračuje v pôvodnom smere. Trasa produktovodu vedie z väčšej časti v súbehu s jestvujúcou trasou ropovodu DN400. Navrhované vstupno-výstupné potrubie produktovodu DN300, PN 63 vedúce do/z rozdeľovacej stanice RS2 (ďalej iba „RS2“) bude zaústené do novonavrhovanej hraničnej armatúrnej šachty AŠ1 s príslušnou elektrostanicou ES61.

Popis stavu napojenia produktovodu z maďarskej strany

Spoločnosť MOL Nyrt. plánuje realizáciu produktovodu Százhalombatta – Šahy s cieľom vytvoriť priamu potrubnú spojku medzi maďarskými a slovenskými zariadeniami skupiny MOL. Koncový bod maďarskej časti potrubia bude v oblasti Százhalombatta v Dunajskej rafinérii (DUFÍ), druhý koncový bod bude na slovensko-maďarskom hraničnom prechode, teda na horizontálnom riadenom vrte cez hraničnú rieku Ipeľ. Dĺžka maďarskej časti produktovodu bude približne 123,7 km, priemer potrubia DN300, projektovaný tlak 63 barg. Prepravované médiá: benzín a nafta. Plánovaná kapacita produktovodu: 1,65 Mt/rok, s prídavkom DRA maximálne 2,0 Mt/rok (približne 185 t/h normálne, 235 t/h maximálne hodinové množstvá).

POPIS NAVRHOVANEJ ZMENY

Variant 1

Pre navrhovanú činnosť bolo vydané rozhodnutie Okresným úradom Levice č. OU-LV-OSZP-2025/023724-002 zo dňa 24.10.2025, na základe ktorého bolo navrhovateľovi upustené od požiadavky variantného riešenia nakoľko navrhovaná činnosť nemá k dispozícii inú lokalitu a umiestnenie už existujúcich potrubí voči novému úseku potrubia neumožňuje iné dispozičné riešenie, keďže sa jedná o prepojenie potrubí z maďarskej strany na slovenskú stranu v dĺžke približne 180 m vzdušnou čiarou, celkovej dĺžke vrtu 206 m.

Výstavba novej zmeny navrhovanej činnosti má slúžiť na prepojenie líniových častí produktovodu medzi Slovenskou a Maďarskou republikou za účelom prečerpávania rôznych druhov palív. Navrhovaná činnosť bude pozostávať z výstavby samotného produktovodného prepojenia dĺžky približne 180 m vzdušnou čiarou od napájacieho bodu produktovod DN300 AŠ1 po maďarskú hranicu.

Križovanie rieky Ipel' a štátnej hranice sa navrhuje realizovať technológiou horizontálneho riadeného vrtania (HDD), ktorá umožňuje bezvýkopové uloženie potrubia pod dnom rieky a zároveň minimalizuje zásah do vodného toku, Ramsarskej lokality Poiplie a aj území Natura 2000, konkrétne územia európskeho významu Alúvium Ipľa (SKUEV0257) a aj chráneného vtáčieho územia Poiplie (SKCHV021).

Začiatkový bod potrubia sa nachádza na Slovensku, v extraviláne obce Šahy, k. ú. Tešmák, kde sa pripája na slovenský úsek potrubia. Tento bod 0+000,0 je zároveň začiatkom horizontálneho riadeného vrtu cez rieku Ipel'. Koncový bod vrtu sa nachádza v staničení 0+840,1, odkiaľ sa potrubie buduje uložením do otvoreného výkopu až po oddeľovaciu stanicu Hont. Dĺžka vrtu je 843 m z toho 206 m na území SR, uhol štartu 12,9° a uhol príjazdu 7,0°.

Všeobecný popis prípravných prác:

Pred realizáciou sa zriadi dočasné stavebné plochy a štartovacie jamy s uskladnením humusovej vrstvy a s izolovaným zásobníkom vrtacej kvapaliny. Potrubie sa zmontuje mimo výkopu, skontrolujú sa zvarové spoje a izolačný povlak (skúška 25 000 V), a následne sa zavlečie do predvrtaného otvoru. Po úspešnom zavlečení sa vykoná tlaková skúška, kontrola izolácie a katódovej ochrany. Celá montáž vrátane kontroly pred zavlečením sa bude realizovať na území Maďarskej republiky. Použitá vrtacia kvapalina sa odvezie na schválenú skládku a terén sa po dokončení prác rekultivuje. Navrhované riešenie minimalizuje zásah do životného prostredia a zabezpečuje technicky spoľahlivé križovanie rieky Ipel'.

1. Montáž potrubia

Potrubné diely určené na montáž a zavlečenie sa musia dopraviť na montážnu stranu. Umiestnenie do línie sa musí vykonať tak, aby predná časť potrubnej konštrukcie bola od koncového bodu vrtu v takej vzdialenosti, aby potrubie mohlo počas zavlečenia plynulo prejsť cez oblúky. Následne sa vykoná zváranie potrubných dielov a kontrola zvarov. Po úspešnej kontrole zvarov a tlakovej skúške bude potrebné zvarové spoje izolovať a aplikovať dodatočné GRP povlaku (sklenenými vláknami vystužený reaktoplast) na zvarové spoje. Potrubie určené na zavlečenie sa musí umiestniť na **gumené valčekové podpery** vhodnej veľkosti, aby sa počas zavlečenia nepoškodila izolácia potrubia.

2. Kontrola potrubia pred zavlečením

Kontrola zvarov:

Pred zavlečením potrubia sa musí vykonať kontrola všetkých zvarov v súlade s technickými požiadavkami.

Tlaková skúška:

Pred zavlečením potrubia bude potrebné vykonať tlakovú skúšku podľa technických postupov. Súčasťou skúšky je podrobný popis kalibrácie, čistenia a sušenia potrubia.

Kontrola izolácie:

Izolácia potrubia – továrenská aj lokálna (na zvaroch) – sa musí pred zavlečením podrobiť vizuálnej kontrole a prístrojovej skúške prierazu. Skúšobné napätie: **25 000 V**. Výsledky skúšok musia byť riadne zdokumentované. V prípade zistenia chýb je potrebné tieto chyby odstrániť a následne vykonať opakovanú kontrolu prierazovým napätím v rovnakej hodnote.

3. Horizontálne riadené vŕtanie

Prípravné práce na vŕtanie:

Po inštalácii zavliekacej hlavy a vykonaní predpísaných kontrol (ak sa nezistia žiadne poruchy), sa potrubie umiestni na valčekové podpery. Vrt pre potrubie sa musí zhotoviť na plánovanú dĺžku a priemer pomocou vhodného vŕtacieho zariadenia, ktoré je schopné vyvinúť potrebnú ťahovú silu na zavlečenie potrubia.

Kritériá návrhu vertikálneho vedenia:

- Uhol štartu a príjazdu musí byť v povolenom rozsahu (8–16°)
- Potrubie musí byť schopné sledovať výškové zmeny pomocou samozakrivujúceho oblúka
- Minimálny polomer zakrivenia: $R = 1000 \times D$
- Zabezpečenie predpísaného krytia potrubia a využitie najvhodnejšej vrstvy pôdy z hľadiska vŕtania

Po vyznačení štartovacieho a koncového bodu vrtu, príprave potrebného priestoru a inštalácii zariadení sa môže začať vytváranie riadiaceho vrtu.

Maximálne povolené odchýlky vrtu od plánovanej trasy:

- Horizontálne: max. $\pm 1,0$ m
- Vertikálne smerom nahor: odchýlka nie je povolená
- Vertikálne smerom nadol: max. 1,0 m (pri nezmenených štartovacích a koncových bodoch)

4. Zavlečenie potrubia

Potrubie sa zavlečie do primerane rozšíreného vrtu. Počas zavlečenia bude potrebné zabezpečiť, aby potrubie vstupovalo do vrtu samozakrivujúcim oblúkom a pod vhodným uhlom. Z tohto dôvodu musí byť predná časť potrubia umiestnená vo vhodnej vzdialenosti od otvoru. Potrubný úsek určený na zavlečenie sa musí zdvihnúť a umiestniť na valčekovú podperu, ideálne na zemný násyp vhodnej veľkosti.

Kontrola potrubia po zavlečení

- Tlaková skúška po zavlečení - Podrobný popis kalibrácie, čistenia a sušenia
- Kontrola izolácie po zavlečení- v prípade križovania objektov a horizontálnych vrtov je možné izoláciu prevziať len vtedy, ak úspešne splní nasledujúce požiadavky:
 - Pred zvarením potrubných úsekov pod objektom alebo križovaním je potrebné zmerať výsledný rozptylový odpor skúmaného úseku potrubia
 - Zistený odpor sa vynásobí celkovou plochou izolácie skúmaného úseku potrubia
 - Výsledná hodnota nesmie byť nižšia ako $10^6 \text{ ohm} \times \text{m}^2$
Ak je nameraná hodnota nižšia, izolácia sa považuje za nevyhovujúcu a je potrebné chyby opraviť. Povinnosť opravy platí aj v prípade, že je možné ju vykonať len stiahnutím potrubia pod objektom alebo križovaním.
- Katódová ochrana - bude potrebné vykonať skúšku napájaním na overenie účinnosti pasívnej protikoróznej ochrany, vrátane kapacitnej skúšky.

5. Dokončovacie práce

Po úspešnom zavlečení potrubia bude potrebné odpojiť zavliekaciu hlavu z konca potrubia a potrubie skrátiť tak, aby bolo možné vykonať všetky záverečné skúšky.

Po ukončení skúšok sa musí na potrubie navariť výškový oblúk, konce potrubia sa následne dočasne uzavrie oceľovou doskou, aby sa zabránilo vniknutiu nečistôt a cudzorodých látok. Skrátené potrubné diely možno po vykonaní vizuálnej kontroly opätovne použiť na inom mieste stavby.

Po dokončení montáže sa musí zhromaždiť vŕtacia kvapalina z výkopov (štartovacieho aj koncového) a odviezť na schválené skládky odpadu v súlade s platnou legislatívou o nakladaní s odpadmi. Po odstránení vŕtacieho zariadenia a vyprázdnení zásobníka bentonitu je možné pristúpiť k zásypu výkopov. Zároveň sa upraví terén do stavu, ktorý umožní vykonanie záverečných skúšok a následné napojenie potrubia do prevádzky.

Projektované technické parametre produktovodu :

- priemer potrubia – DN 300
- maximálny prevádzkový tlak PN 63
- potrubný materiál – oceľové rúry s trojvrstvou polyetylénovou izoláciou
- dĺžka úseku od napájacieho bodu vzdušnou čiarou – cca 180 m

Navrhovateľ uvažuje s hmotnostným tokom do 255 t/h, objemovo pre naftu 200 až 240 m³/h, pre benzínu 180 až 270 m³/h, max. do 300 m³/h v oboch prípadoch.

Množstvá prepravovaných produktov:

Štandardný prietok nafty = 200 – 240 m³/h

Štandardný prietok benzínu = 180 – 270 m³/h

Maximálny prietok = 300 m³/h

Tlaky v potrubíach:

Trasa Maďarsko = 40 – 55 barg

Trasa Hronský Beňadik (trasa PC6) = 40 – 73 barg

Trasa Dolná Strehová (trasa PC6) = 40 – 73 barg

Celý systém prevádzky a prepravy produktovodom bude zabezpečený riadiacim systémom SCADA. Zároveň integrita trasy produktovodu bude sledovaná pomocou únikového systému LDS Floworx. V rámci bilančného systému je inštalovaný aj mikrounikový systém, ktorý funguje na báze porovnání pretečeného objemu množstva na vstupe a výstupe. V súčasnosti sa buduje na rýchly prenos informácií sieť MPLS, kde telemetrický kábel DKMOS bude ako záloha.

Pri návrhu bolo potrebné v čo najväčšej miere rešpektovať požiadavky prevádzkovateľa a spôsob samotnej prevádzky produktovodu, zohľadniť situovanie existujúcich ropovodov tvoriacich koridor vedení jedného prevádzkovateľa (ropovod DN 700, ropovod DN 500, ropovod DN 400 a optický prenosový kábel), rešpektovať ochranné pásmo týchto podzemných vedení.

Ochrana potrubia

Navrhovaná je vonkajšia izolácia polyetylénovú aplikovaná na potrubie u výrobcu s vnútorným epoxidovým povlakom. Po zvarení potrubia sa prevedie 100 % - na kontrola zvarov prežiarením. Hlavná tlaková skúška sa prevedie na zasypanom potrubí podľa príslušných STN.

POŽIADAVKY NA VSTUPY

Záber pôdy

Umiestnenie aktuálne navrhovanej zmeny sa nachádza v Nitrianskom samosprávnom kraji, okrese Levice, obci Šahy, v katastrálnom území Tešmák.

K trvalému záberu poľnohospodárskeho pôdneho fondu nedôjde. Celkovo sa uvažuje s dočasným záberom poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodársky zámer na čas kratší ako 1 rok v zmysle zákona č. 220/2004 Z. z. počas výstavby produktovodu.

V navrhovanej trase a v rámci ochranného pásma navrhovanej činnosti sa nachádzajú dreviny a kroviny z čoho vyplýva, že bude potrebné požiadať o súhlas na výrub v zmysle zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.

Spotreba plynu

Zabezpečenie objektu zemným plynom počas prevádzky zmeny navrhovanej činnosti sa nepredpokladá.

Spotreba vody

Navrhovaná činnosť nebude mať nároky na pitnú vodu, úžitkovú vodu, úpravu vody ani na čistenie odpadových vôd.

Energetické zdroje

Realizáciou navrhovanej zmeny činnosti nedôjde k zmenám oproti súčasnému stavu.

Vykurovanie

Navrhovaná činnosť nebude mať nároky na vykurovanie.

Dopravná a iná infraštruktúra

Realizáciou navrhovanej zmeny činnosti nedôjde k zmenám v nárokoch na dopravné riešenie pre dynamickú, statickú aj pešiu dopravu.

Iné nároky

Významné terénne úpravy alebo zásahy do krajiny sa v rámci navrhovanej zmeny činnosti nepredpokladajú.

ÚDAJE O VÝSTUPOCH

Zdroje znečistenia ovzdušia

Aktuálne navrhovaná zmena činnosti nebude zdrojom znečisťovania ovzdušia podľa zákona č. 146/2023 Z. z. o ochrane ovzdušia a o zmene doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Súvisiaca nákladná doprava počas výstavby bude zdrojom prašnosti a emisií. Znečistenie sa prejaví lokálne a dočasne počas výstavby priamo na dotknutom území a v menšej miere na prístupových komunikáciách. Opatrenia pre zníženie prašnosti budú v súlade s prílohou č. 3, časť II bod 1 vyhlášky 248/2023 Z. z.

Odpadové vody

Zmena navrhovanej činnosti neuvažuje s odpadovými splaškovými vodami počas prevádzky. Odpadové splaškové vody budú vznikať len počas výstavby z objektov zariadenia staveniska. Z tlakovania potrubia bude vypustených 60 m³ úžitkovej vody. Táto voda nebude znečistená ropnými látkami, nakoľko sa jedná o nové potrubia.

V rámci montáže sa bude zhromažďovať vŕtacia kvapalina z výkopov (štartovacieho aj koncového). Vrtné kaly vzniknú na oboch brehoch rieky, pričom na slovenskej strane vzniknú v približnom objeme 80m³.. Po uložení potrubia bude kvapalina zlikvidovaná v súlade s legislatívou o nakladaní s odpadom.

V rámci zmeny navrhovanej činnosti nevzniknú nové spevnené plochy, tým nevzniká ani požiadavka na nakladanie s dažďovými vodami. Zmenou navrhovanej činnosti nevzniknú ani technologické vody.

Odpady

Odpady vznikajúce počas výstavby a prevádzky navrhovanej zmeny činnosti sú v zmysle zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, v zmysle vyhlášky Ministerstva životného prostredia SR č. 371/2015 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch v znení neskorších predpisov a vyhlášky Ministerstva životného prostredia SR č. 365/2015 Z. z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov v znení neskorších predpisov zaradené nasledovne:

Tab.: Prehľad odpadov vznikajúcich počas výstavby navrhovanej zmeny činnosti

Číslo skupiny, podskupiny a druh odpadu	Názov skupiny, podskupiny a druh odpadu	Kategória odpadu	Odhadované množstvo	Nakladanie s odpadom
01 05 04	Vrtné kaly a odpady z vodných vrto	O	80m ³	R5/D1/D15
17 05 06	Výkopová zemina iná ako uvedená v 17 05 05	O	*	*

* - výkopová zemina nebude odpadom, bude využitá na spätný zásyp v mieste vzniku.

Legenda:

- O – ostatný odpad (nie nebezpečný)
- R5 - Recyklácia alebo spätné získavanie iných anorganických látok
- D1 - uloženie do zeme alebo na povrchu (napr. skládka odpadov)
- D15 - skladovanie pred použitím niektorej z činností D1 až D14

Nakoľko realizácia navrhovanej činnosti bude prebiehať z územia Maďarskej republiky, všetok materiál bude uskladňovaný, manipulovaný a spracovávaný mimo územia Slovenskej republiky. Z uvedeného dôvodu na území Slovenskej republiky vzniknú iba odpady ako vŕtacia kvapalina a výkopová zemina bude využitá na spätný zásyp.

Odpady je potrebné zhromažďovať oddelene podľa druhov, evidovať a doložiť doklady o ich množstve a spôsobe nakladania s nimi. Odpady z výkopových prác sa musia monitorovať na prítomnosť nebezpečných látok, vrátane radónu.

V prípade vzniku nebezpečného odpadu budú tieto dočasne uložené do vyhovujúcich nádob na nebezpečný odpad, ktoré budú uzatvárateľné a správne označené ILNO. Všetky odpady budú odovzdané oprávnenej spoločnosti, ktorá disponuje príslušnými oprávneniami/autorizáciami v zmysle platnej legislatívy pre oblasť odpadového hospodárstva.

Tab.: Prehľad odpadov vznikajúcich počas prevádzky navrhovanej zmeny činnosti

Kód odpadu podľa katalógu odpadov	Názov odpadu podľa katalógu odpadov	Kategória odpadu	Množstvo [t]
05 01 06	Kaly obsahujúce olej z údržby prevádzok alebo zariadení	N	0,1 t
15 02 02	Absorbenty, filtračné materiály vrátane olejových filtrov inak nešpecifikovaných, handry na čistenie, ochranné odevy kontaminované NL	N	0,02

Nakladanie s odpadmi

Pri prevádzkovaní zariadení /technológie prepojovacieho produktovodu budú odpady vznikať len pri vykonávaní ich pravidelnej údržby. Prevádzkovateľ bude pri zhromažďovaní odpadov a nakladaní s nimi rešpektovať a dôsledne dodržiavať podmienky vyplývajúce z platnej legislatívy, najmä zákona č.79/2015 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení v znení neskorších predpisov.

Pôvodca odpadov bude odpady zhromažďovať roztriedené podľa druhov a zabezpečí ich pred znehodnotením, odcudzením alebo iným nežiaducim únikom. Odvoz a ďalšie nakladanie s odpadmi bude zabezpečovať „oprávnená spoločnosť“ - špecializovaná firma. Pôvodca odpadov odovzdá odpady na zhodnotenie/zneškodnenie len spoločnostiam, ktoré sú na túto činnosť oprávnené.

Zdroje hluku a vibrácií

Počas výstavby môže byť zvýšená hlučnosť v území z dôvodu stavebných prác a činnosti stavebných strojov. Ich vplyv bude krátkodobý a je možné ho minimalizovať použitím vhodnej technológie a stavebných postupov.

Navrhovaná činnosť podstatne neovplyvní hlučnú situáciu územia a nebude negatívne vplyvať na najbližšie obytné zóny. Prípustné hodnoty určujúcich veličín hluku vo vonkajšom prostredí pre žiadnu kategóriu územia v zmysle vyhlášky MZ č. 549//2007 Z. z. nebudú prekročené.

Prevádzka bude taktiež spĺňať nariadenie vlády č. 115/2006 Z. z. v znení neskorších predpisov, ktoré ustanovuje požiadavky na zistenie ochrany zdravia a bezpečnosti zamestnancov v súvislosti s expozíciou hluku na pracovisku.

Zdroje žiarenia, tepla a zápachu

Navrhovaná činnosť nebude zdrojom žiarenia, tepla a zápachu.

Vyvolané investície

V prípade poškodenia jestvujúcej príjazdovej cesty, ktorá sa môže poškodiť počas výstavby rozdeľovacej stanice, navrhovateľ dané komunikácie obnoví do pôvodného stavu.

3. PREPOJENIE S OSTATNÝMI PLÁNOVANÝMI A REALIZOVANÝMI ČINNOSŤAMI V DOTKNUTOM ÚZEMÍ A MOŽNÉ RIZIKÁ HAVÁRIÍ VZHLADOM NA POUŽITÉ LÁTKY A TECHNOLOGIE

Navrhovaná činnosť sa nachádza v Nitrianskom samosprávnom kraji, okrese Levice, obci Šahy, v katastrálnom území Tešmák. Navrhovaná činnosť je situovaná v extraviláne dotknutej obce. Trasa produktovodu vedie v zemi cez trvalé trávne porasty, ostatnú plochu a vodnú plochu. Dôjde k prepojeniu produktovodu nachádzajúceho sa na maďarskej strane.

Z hľadiska ÚPN mesta Šahy možno v neurbanizovanom území mesta umiestňovať len stavby pre verejnú dopravnú vybavenosť (štátne a účelové cesty, železnice, železničné vlečky) a pre verejnú technickú vybavenosť (vodovody a kanalizácia, elektrorozvody, spojové zariadenia, plynovody a produktovody), vrátane prvkov systému ochrany územia proti veľkým vodám. Navrhovaná činnosť charakter tohto funkčného využitia nezmení a návrh plne zohľadňuje.

4. DRUH POŽADOVANÉHO POVOLENIA NAVRHOVANEJ ČINNOSTI PODĽA OSOBITNÝCH PREDPISOV

Pre navrhovanú zmenu navrhovanej činnosti bude potrebné:

- konanie o stavebnom zámere v zmysle zákona č. 25/2025 Z. z. stavebný zákon a o zmene a doplnení niektorých zákonov (Stavebný zákon)

5. VYJADRENIE O PREDPOKLADANÝCH VPLYVOCH ZMENY NAVRHOVANEJ ČINNOSTI PRESAHUJÚCICH ŠTÁTNE HRANICE

Posudzovaná zmena navrhovanej činnosti nebude mať nepriaznivý vplyv na životné prostredie presahujúci štátne hranice a nenapĺňa podmienky § 40 a § 41 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Navrhovaná činnosť prebieha v súčinnosti s maďarskou stranou a vzhľadom na parametre stavby (líniová) a navrhované technické riešenie možno konštatovať, že stavba **nebude mať** významný vplyv na životné prostredie.

6. ZÁKLADNÉ INFORMÁCIE O SÚČASNOM STAVE ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA DOTKNUTÉHO ÚZEMIA VRÁTANE ZDRAVIA ĽUDÍ

Dotknuté územie patrí administratívne do katastrálnych území obcí Tešmák a Šahy, kde sa stretávajú tri orografické celky Slovenska: Krupinská planina, Ipeľská pahorkatina a Ipeľská kotlina. Prevažná väčšina územia je súčasťou subprovincie Vnútorých Západných Karpát, len jej najjužnejšia časť spadá do subprovincie Malej Dunajskej kotliny. Záujmové územie je z pohľadu hydrologického súčasťou vodného toku Ipeľ. Niektoré informácie týkajúce sa zložiek životného prostredia sú regionálneho charakteru.

6.1. GEOMORFOLOGICKÉ POMERY

Podľa geomorfologického členenia SR (Mazúr a Lukniš, 1986) patrí územie v trase produktovodu do viacerých geomorfologických jednotiek. Úsek trasy v km 1,0-2,90 patrí do oblasti Slovenské stredohorie, celku Krupinská planina a podcelku Bzovická pahorkatina. Úsek trasy v km 0,0-1,00 patrí do oblasti Lučensko-košická zníženina, celku Juhoslovenská kotlina, podcelku Ipeľská kotlina a časti Hontianske terasy.

Reliéf územia je pomerne pestrý, pričom sa tu strieda plochý reliéf aluviálnych nív s reliéfom stredne členitých pahorkatín.

6.2. HORNINOVÉ PROSTREDIE

Geologická stavba a inžinierskogeologické pomery

Záujmové územie v trase produktovodu je budované nespevnenými sedimentmi kvartéru a vulkanickými horninami neogénu. Kvartérne zeminy zastupujú jednak štrky pleistocénnych terás s pokryvom sprašových hĺn, ktoré sú vyvinuté v úsekoch trasy cca 0,0-0,25 km, a jednak fluviálne náplavy údolných nív vodných tokov Olvár a Ipeľ, ktoré sú vyvinuté v úsekoch trasy cca km 0,0-1,3.

Fluviálne štrky pleistocénnych terás majú charakter hrubých zahlinených štrkov s mocnosťou 3-4 m. Z inžinierskogeologického hľadiska sa jedná o stredne uľahnuté štrky s prímiesou jemnozrnnej zeminy až štrky siltovité. Zvrchu sú terasové štrky prikrýté polohou sprašových hĺn s hrúbkou cca 4,0-7,0 m, ktoré majú z inžinierskogeologického hľadiska charakter tuhých ílov so strednou plasticitou. Fluviálne náplavy údolných nív vodných tokov tvoria slabo zahlinené štrky a piesky s 3-6 m hrubým pokryvom povodňových hĺn – prevažne tuhých ílov so strednou až vysokou plasticitou. Celková hrúbka fluviálnych náplavov uvedených vodných tokov dosahuje 8-9 m.

Neogénne vulkanické horniny tzv. vinickej formácie Štiavnického vulkánu tvoria podložie kvartérnych zemín v celej trase produktovodu a v úseku trasy v km cca 5,1-7,3 vystupujú až na povrch, pričom sú lokálne prekryté deluviálnymi hlinito-kamenitými sutinami s hrúbkou polohy 1-3 m. Jedná sa o epiklastické konglomeráty s balvanmi andezitov a epiklastické pieskovce až piesčité tufity, vytvorené redeponovaným vulkanickým materiálom usadzovaným v morskom prostredí. Vo vrchnej časti sú tieto zeminy silne navetrané a rozpukané, vo všeobecnosti však majú skalný charakter. Pre účely 1. etapy projektu bol vykonaný geotechnický prieskum pod objektami meracej stanice a hraničnej armatúrnej šachty ako aj v rámci plánovanej trasy medzi objektami RS2 a AŠ1.

Na základe vykonaných prieskumných sond sme overili, že trasa produktovodu vedie dvomi úsekmi s rozdielnou geologickou stavbou.

Úsek trasy vymedzený približne vrtmi S-4, S-5 a S-6 vedie úsekom údolnej nivy Ipľa, ktorá je tvorená hlinito-piesčitou nivnou sedimentáciou, ležiacou na zvodnených fluviálnych štrkoch a pieskoch korytovej sedimentácie. Hladina podzemnej vody je viazaná na priepustné polohy korytovej sedimentácie a v čase prieskumu sa nachádzala v hĺbke 1,7-2,9 m p.t. V čase povodní očakávame jej zvýšenie o cca + 0,5-1,0 m. Režim prúdenia podzemnej vody je preto napätý a po dosiahnutí priepustných polôh hladina podzemnej vody vystúpi na túto úroveň. Podložie štrkov je nepriepustné, tvorené nepriepustnými ílmi.

Úsek trasy vymedzený približne vrtmi S-7, S-8, S-3, S-2 a S-1 vedie úsekom tvoreným sprašovými hlinami, ležiacimi na tufitoch neogénnych vulkanitov. Úpätia svahov môžu byť prekryté premiestnenými a priemiešanými zeminami obidvoch formácií, zaradenými ako deluviálne sedimentácia. Všetky tieto jemnozrnné zeminy sú nepriepustné a bez výskytu podzemnej vody. Silty ležia na jemnozrnných tufitoch, ktoré sú v tejto časti čiastočne spevnené. Navrtný porušený materiál je klasifikačne zaradený ako silt piesčitý F3/MS, piesok siltovitý S4/SM až štrk siltovitý G4/GM. Stupeň diagenézy tufitov s hĺbkou narastá. Za bezpečnú nezámraznú hĺbku pre zeminy triedy F7 (v mieste vrtov S-1, S-2 a S-3) považujeme >1,6 m pod upraveným povrchom. V ostatnom úseku >1,0 m pod upraveným povrchom.

Podľa STN EN 1998-1 podložie zaraďujeme do kategórie E a C. Podľa STN EN 1998-1/NA/Z2 je pre Šahy hodnota referenčného špičkového seizmického zrýchlenia $a_{gr} = 0,86 \text{ m.s}^{-1}$, charakterizovaného na podloží A.

Geodynamické javy

Dotknuté územie je možné charakterizovať z hľadiska geodynamických javov ako stabilné. Exogénne geodynamické javy ako zosuvy, zosuny ani iné gravitačné pohyby horninového prostredia sa vzhľadom na malú sklonovitost' terénu hodnoteného územia a jeho antropogénnu povahu prakticky neuplatňujú.

Navrhovaná činnosť sa nachádza z hľadiska svahových deformácií v rajóne stabilných území, tzn. územie je prevažne stabilné, resp. územia s veľmi nízkym stupňom náchylnosti ku vzniku svahových deformácií (v morfológicky priaznivých územiach s nedostatočnou preskúmanosťou sa sporadická existencia svahových deformácií ako aj lokálny vznik nových svahových deformácií menších rozmerov nedajú vylúčiť).

Exogénne geodynamické javy predstavuje hlavne vodná a eolická erózia. Značná nezastavanosť dotknutého územia ako aj samotná povaha povrchových vrstiev v hodnotenom území dávajú predpoklad na vodnú a veternú eróziu. Integritu územia narušili hlavne povodne v roku 1996 a 2010. Náchylnosť na vodnú a veternú eróziu majú hlavne lokality bez porastov narušené nevhodným spôsobom obrábania. Na ochranu územia pôd pred vodnou eróziou sa presadzuje systém agrotechnických ochranných opatrení. Erózna činnosť tokov v blízkom okolí je v súčasnosti stabilizovaná.

Z endogénnych geodynamických javov sa uplatňuje hlavne seizmika. Z hľadiska seizmického ohrozenia, vychádzajúc z mapy očakávaných makroseizmických účinkov pre územie Slovenska patrí územie do oblasti, kde maximálne očakávané seizmické účinky môžu dosiahnuť hodnotu do 6° EMS 98. Podľa STN EN 1998-1/NA/Z1 patria Košice a ich okolie do oblasti seizmického rizika (oblasť 4) so základným seizmickým zrýchlením 0,3 m.s⁻².

Radónové riziko

Stupeň radónového rizika a jeho vnikanie do objektov je závislé od objemovej aktivity radónu v pôdnom vzduchu a od štruktúrno-mechanických vlastností základových pôd, pričom rýchlejšie uniká z horninového podlažia v suchšom a teplejšom počasí. Polčas rozpadu ²²²Rn je 3,82 dňa, pričom vznikajú hlavne izotopy Po a Bi, ktoré sú kovového charakteru a absorbovaním sa na prašné častice, môžu byť človekom vdychované a môžu mať aj karcinogénne účinky. Hodnotenú územie patrí podľa mapy radónového rizika SR (Čížek,P., Smolárová,H., Gluch,A. in Atlas krajiny SR 2002) medzi územia so stredným radónovým rizikom.

Ložiská nerastných surovín

V dotknutom území nie sú evidované využiteľné ložiská nerastných surovín, nebolo vydané žiadne rozhodnutie na ťažbu nerastných surovín, nie je evidované žiadne chránené ložiskové územie. V území sa nachádzajú lokality, kde sa v minulosti ťažili piesky, hliny resp. štrkopiesky pre miestnu potrebu. V súčasnosti sú zatopené resp. zarastené vegetáciou. V širšom okolí sa nachádza výhradné ložisko chráneného ložiskového územia a dobývacieho priestoru stavebného kameňa kremenec - Horné Turovce.

6.3. PÔDNE POMERY

Územie v okolí je intenzívne poľnohospodársky obrábané. Z pôdnych druhov prevládajú hlinité a piesočnato-hlinité pôdy, z pôdnych typov hnedozeme a nivné pôdy.

Hnedozeme

Hnedozeme sú typické svojim trojhorizontovým A-B-C pôdnym profilom. Vyvinuli sa prevažne na sprašových hlinách a neogénnych sedimentoch.

Hnedozeme obsahujú dosť živín, takže patria medzi naše agronomicky najvhodnejšie pôdy - úrodné pôdy, ktoré vyhovujú širšiemu sortimentu rastlín, najmä obilnín. Darí sa aj kukurici, tabaku, repke olejnej, ale aj cukrovej repe, maku, lucerne a ľanu. Na svahoch ich treba chrániť proti erózii.

Hnedozeme sú vysoko produkčné orné pôdy až menej produkčné trvalé trávne porasty. Pôvodným porastom boli lesy s hustým trávnym podrastom. Lesy sa postupne vyrúbali, takže dnes je takmer celá oblasť výskytu hnedozemných pôd poľnohospodárskou pôdou. Fluvizeme sú mladé pôdy s horizontmi A a C, vyvinuté výlučne z holocénnych fluvialných, t.j. aluvialných a proluvialných silikátových a karbonátových sedimentoch (alúviá tokov). Sú ovplyvňované záplavami a výrazným kolísaním hladiny podzemnej vody.

Patria medzi najlepšie zeleninárske pôdy, hlavne keď je možné ich zavlažovanie. Na hlbokých hlinitých a ťažších fluvizemiach s podzemnou vodou hlbšie ako 1,5 m sa dobre darí obilninám, technickým plodinám a tiež okopaninám. Piesčitejšie druhy fluvizemí sú po dôkladnej kultivácii vhodné pre pestovanie zeleniny a krmovín, hlavne ďateľovín. Sú to vysokoprodukčné orné pôdy, menej produkčné trávne porasty. Pôvodným prirodzeným porastom fluvizemí boli v minulosti lužné lesy a nivné lúky.

6.4. KLIMATICKÉ POMERY

Riešené územie spadá do klimatickej oblasti teplej (T) (priemerne 50 a viac letných dní za rok s denným maximom teploty vzduchu $> 25^{\circ}\text{C}$), užšie do okrsku T2 – charakteristika okrsku: teplý, suchý, s miernou zimou, teplota v januári je $> -3^{\circ}\text{C}$, $I_z < -20$ až -40 (kde : I_z je Končekov index zavlažovania).

- priemerná ročná teplota vzduchu sa pohybuje od $9 - 10^{\circ}\text{C}$
- priemerná teplota v januári je -2 až -3°C
- priemerná teplota v júli je 19 až 20°C
- priemerné ročné úhrny zrážok sú okolo $500 - 550$ mm, priemerné úhrny zrážok v januári sú 30 až 40 mm a v júli 60 mm
- priemerný počet dní so snehovou pokrývkou : 40 dní
- v území prevládajú severné, severozápadné vetry
- priemerný počet dní s dusným počasím sa pohybuje v intervale $20 - 30$
- územie spadá do oblasti s miernymi inverznými polohami. Priemerný počet dní s hmlou je $20 - 45$ (oblasť nížin so znížením výskytom hmiel)

6.5. HYDROLOGICKÉ POMERY

Povrchové vody

Záujmové územie spadá čiastkového povodia Ipľ (číslo hydrologického poradia 4-24-01-001). Ipľ pramení vo Veporských vrchoch neďaleko Lomu nad Rimavicou, jeho dĺžka je $232,5$ km, z čoho 140 km tvorí južnú hranicu Slovenskej republiky s Maďarskom. Medzi významnejšie prítoky Ipľa na území SR (pravostranné) patria: Tuhársky potok, Tisovník, Krtíš, Krupinica a Štiavnica. Hydrologické povodie Ipľa má rozlohu $5\,151$ km² z toho na území Slovenska sa nachádza $3\,649$ km² (71%). Dlhodobý priemerný prietok Ipľa v ústí do Dunaja je $21,7$ m³.s⁻¹, minimálny prietok je 3 m³.s⁻¹, maximálny prietok je 70 m³.s⁻¹. Rieka Ipľ z hľadiska odtokových pomerov patrí medzi najrozkoľsanejšie toky v SR. V prvom polroku pretečie až 70% jeho prietoku, nakoľko je v tomto čase napájaný hlavne topením snehu a zrážkami z oblastí Slovenského Rudohoria a Štiavnického pohoria

Vodný tok – rieka Ipľ, ktorý bude navrhovaná činnosť križovať v $62+700$ rkm je v správe SVP š.p., odštepný závod Banská Bystrica.

Tab.: Hydrologické údaje rieky Ipľ

Typ režimu odtoku	dažďovo- snehový
Akumulácia	december až január

Vysoká vodnosť	február až apríl
Najvyšší prietok	marec (apríl < február)
Najnižší prietok	september
Podružné zvýšenie	
Vodnosti koncom a začiatkom zimy	výrazné

Obdobie pozorovania : 1931 – 1980 (podľa Atlas krajiny SR)

Tok rieky Ipeľ je po hranicu s Nitrianskym krajom upravovaný za účelom ochrany intravilánov obcí, ktorými pretekajú. Povodne vznikajú z intenzívnych dažďových zrážok. V 70. rokoch prebehlo na Slovensku upravovanie toku rieky Ipeľ, na mnohých úsekoch došlo k napriamaniu a regulácii koryta a výstavbe ochranných hrádzí.

Ipeľ je zaradený v zozname vodohospodársky významných vodných tokov v zmysle vyhlášky MŽP SR č. 211/2005 Z. z., ktorou sa ustanovuje zoznam vodohospodársky významných vodných tokov a vodárenských vodných tokov.

Podzemné vody

V podložínych neogénnych sedimentoch sa podzemná voda, vzhľadom na prevládajúce ílovito-prachovité litologické zloženie, zväčša nevyskytuje. Horizonty podzemných vôd sú viazané na polohy piesčitých a štrkovitých sedimentov kvartéru.

V území, ktorým trasa produktovodu prechádza sa nevyskytujú žiadne vodohospodársky významné zásoby podzemných vôd a trasa ani v jednom prípade neprechádza pásmami hygienickej ochrany vodných zdrojov. V dotknutom území nie sú žiadne ochranné pásma minerálnych a liečivých zdrojov vôd.

6.6. BIOTICKÉ POMERY

Flóra

Z hľadiska fyto geografického členenia (Kolény, Barka, 2002, In Atlas krajiny Slovenskej republiky) patrí celé územie do eurosibírskej podoblasti fyto geografickej ríše *Holarctis*, tvorenej jedinou, holarktickou oblasťou. Na území sa stretávajú dve provincie eurosibírskej podoblasti, z ktorých dominuje provincia stredoeurópska. Podľa fyto geografického členenia (Futák, 1966, 1980) patrí celé územie Šiah do oblasti panónskej flóry (*Pannonicum*). Západnú časť tejto oblasti radíme k obvodu eupanónskej xerothermnej flóry (*Eupanonicum*) s okresom Podunajská nížina, východnú časť k obvodu pramatranskej xerothermnej flóry (*Matricum*) s okresom Ipeľskorimavská brázda. Juhozápadný výbežok Štiavnických vrchoch na severe okresu radíme do oblasti západokarpatskej flóry (*Carpaticum occidentale*) obvodu predkarpatskej flóry (*Praecarpaticum*) s okresom Slovenské stredohorie. Z hľadiska fyto geograficko-vegetačného členenia (Plesník, 2002) je územie okresu Levice zaradené do dubovej zóny. Územie Podunajskej pahorkatiny radíme k nížinnej podzón, pahorkatinnovej oblasti. Štiavnické vrchy na severe okresu a južné výbežky Krupinskej planiny radíme k horskej podzón, sopečnej oblasti.

Dotknuté územie produktovodu patrí z hľadiska rozmanitosti prírodných hodnôt medzi najcennejšie územia južnej časti okresu Levice. Navrhovaná činnosť susedí so sústavou európsky významných chránených území Natura 2000, ktorej cieľom je v tejto časti panónskeho bioregiónu zachovať prírodné a prírode blízke ekosystémy pahorkatinnej a nížinnej krajiny. V záujmovom priestore produktovodu nachádzame lokality s vysokou biologickou rozmanitosťou ako sú napr. pásy vegetácie izolované v agrocenózach, obhospodarované lúky a mokrade nadregionálneho významu.

Flóra, súčasné pomery

Aktuálny stav reálnej vegetácie je výsledkom prírodného potenciálu krajiny a jej dlhodobého ovplyvňovania človekom. Prevažná časť trasy produktovodu vedie ornou pôdou s agrocenózami. Na niektorých úsekoch trasy produktovodu je udržiavaný priesek bez drevinovej vegetácie.

Prevažná časť trasy produktovodu vedie ornou pôdou s agrocenózami (repka, lucerna a pod.), kde je druhové zloženie segetálnej vegetácie:

fialka roľná (*Viola arvensis*), hluchavka objímavá (*Lamium amplexicaule*), hluchavka purpurová (*Lamium purpureum*), hviezdica prostredná (*Stellaria media*), kapsička pastierska (*Capsella bursa-pastoris*), mak vlčí (*Papaver rhoeas*), parumanček nevoňavý (*Tripleurospermum perforatum*), púpava lekárska (*Taraxacum officinale*), rebríček obyčajný (*Achillea millefolium*), veronika lesklá (*Veronica polita*), veronika perzská (*Veronica persica*), zádušník brečtanovitý (*Glechoma hederacea*) a i.

V trase produktovodu sa nachádza niekoľko poloprirodzených a prirodzených spoločenstiev so zachovalou vegetáciou (remízky, kroviny, mezofilné až vlhké lúčne porasty, brehové porasty).

Fauna

Z hľadiska zoogeografického členenia terestrického biocyklu patri územie Slovenska do oblasti palearktiskej, podoblasti Eurosibirskej, provincie stepi, listnatých lesov a stredoeurópskych pohorí. Cele územie Šiah sa radi k provincii stepi, panónskeho useku (Jedlička, Kalivodova, 2002, In Atlas krajiny Slovenskej republiky).

Limnický biocyklus Slovenska patrí do euromediteránnej zoogeografickej podoblasti. Riešené územie spadá do severopontického úseku pontokaspickej provincie podunajského okresu, stredoslovenskej časti (Hensel, Krno, 2002, In Atlas krajiny Slovenskej republiky).

V prostredí vôd a mokradí žije hmyzožravá dulovnica menšia (*Neomys anomalus*), dulovnica väčšia (*Neomys fodiens*), piskor obyčajný (*Sorex araneus*), piskor malý (*Sorex minutus*), v hustej vegetácii brehových porastov myška drobná (*Micromys minutus*), hraboš močiarny (*Microtus agrestis*), hryzec vodný (*Arvicola amphibius*), ondatra pižmová (*Ondatra zibethicus*), ohrozená vydra riečna (*Lutra lutra*) a v poslednej dobe aj bobor vodný (*Castor fiber*). V okolí vôd často lovia netopiere – veľký (*Nyctalus lasiopterus*), netopier obyčajný (*Myotis myotis*), večernica malá (*Pipistrellus pipistrellus*),

večernica saviho (*Pipistrellus savi Bonaparte*), raniak hrdzavý (*Nyctalus noctula*), večernica pozdná (*Eptesicus serotinus*), netopier veľkouchý (*Myotis bechsteinii*) a netopier vodný (*Myotis daubentonii*). Poľnohospodársku krajinu radi využívajú aj početné stáda diviaka lesného (*Sus scrofa*), srnca lesného (*Capreolus capreolus*), občasne jeleňa lesného (*Cervus elaphus*). Nachádzame tu aj zajaca poľného (*Lepus europaeus*). V dubinách sa úspešne aklimatizoval daniel škvrnitý (*Dama dama*) a muflón hôrny (*Ovis musimon*) v zime rád vyhľadáva južné, výslnné svahy. V stromovej etáži prežíva veverica stromová (*Sciurus vulgaris*), početný plch lieskový (*Muscardinus avellanarius*), v bučinách a chatách plch sivý (*Glis glis*) a vo vyšších polohách je vzácný plch lesný (*Dryomys nitedula*).

Biotopy

Dotknuté územie je silne antropicky ovplyvnené. Vegetáciu tvoria synantrópne, prevažne umelo vysadené druhy drevín a náletová vegetácia ako aj bylinná, upravovaná vegetácia. Z hľadiska významu biotopov možno konštatovať, že ide o málo významný biotop, ktorý neposkytuje vhodné podmienky pre výraznejšiu biodiverzitu.

Nakoľko sa, ale navrhovaná činnosť nachádza v bezprostrednej blízkosti územia európskeho významu nevylučuje sa výskyt chránených a vzácných druhov.

6.7. CHRÁNENÉ ÚZEMIA

Dotknuté územie ani jeho blízke okolie nie je zasiahnuté či už maloplošnými alebo veľkoplošnými prvkami ochrany prírody a krajiny ani ich ochrannými pásmami. Predmetné územie sa nachádza v citlivých a zraniteľných oblastiach podľa Nariadenia vlády SR č. 174/2017 Z. z.

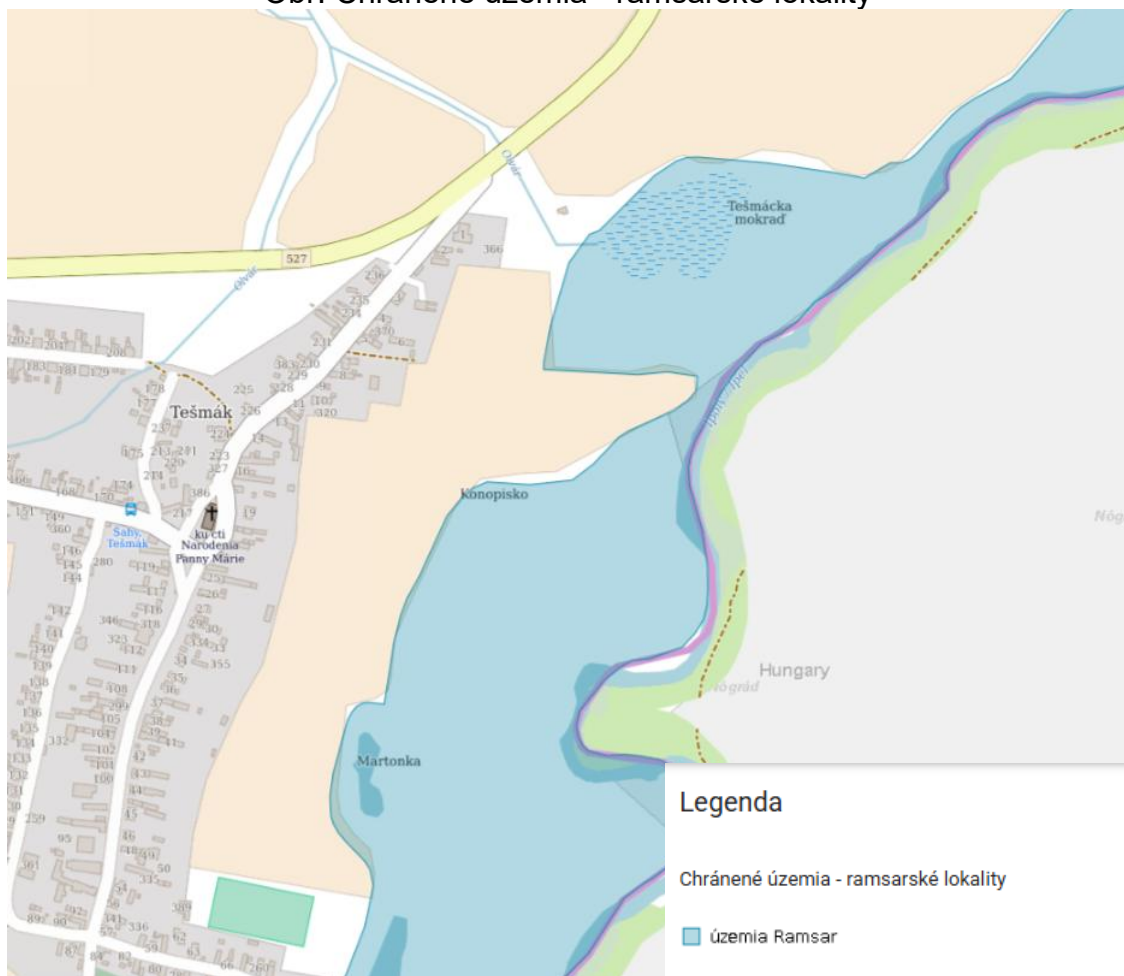
V širšom okolí sa nachádzajú maloplošné chránené územia (MCHÚ):

- **PR Ryžovisko** – rozloha 58,076 ha, 5. stupeň ochrany. PR je vyhlásená z dôvodu zabezpečenia ochrany mokradných ekosystémov v nive Ipľa, na ktoré sa viaže výskyt chránených a ohrozených druhov fauny a flóry.
- **PR Cúdeninský močiar** – rozloha 141,685 ha, 4. stupeň ochrany. Účelom vyhlásenia je ochrana zachovalých biotopov európskeho významu: vysokobylinné spoločenstvá na vlhkých lúkach (6430) a nížinné a podhorské kosné lúky (6510) a druhu európskeho významu: ohniváček veľký (*Lycaena dispar*).
- **PP Zlepencová terasa** – rozloha 1,2076 ha, 4. stupeň ochrany. Predmetom ochrany prírodnej pamiatky je ochrana zachovaných zvyškov riečnych terás na Ipelskej nive.

Navrhovaná činnosť prechádza cez **Ramsarskú lokalitu Poiplie**, bola zapísaná v roku 1998 s rozlohou 410,87 ha. Daná lokalita je zvyškom rozsiahleho mokradového ekosystému povodia Ipľa na juhu stredného Slovenska, ktorý nadväzuje na rozľahlejšie mokrade v Maďarsku. Predstavuje komplex mokradí s vysokou diverzitou rastlín a živočíchov, spoločenstiev otvorených vodných plôch, vysokobylinných močiarov, vlhkých lúk a lužných lesov. Zahŕňa maloplošné chránené územia - prírodné rezervácie Ipelské hony a Ryžovisko. Významná fauna: vážky (*Aeshna affinis*, *A. mixta*, *Lestes*

virens), bučiak nočný (*Nycticorax nycticorax*), kalužiak červenonohý (*Tringa totanus*), vydra riečna (*Lutra lutra*) a iné. Významná flóra: rebríček jemnolistý (*Achillea crithmifolia*), bleduľa letná (*Leucojum aestivum*), bublinatka rakúska (*Utricularia austriaca*), rezavka aloovitá (*Stratiotes aloides*), okrasa okolíkatá (*Butomus umbelatus*) a iné. Územie je využívané najmä na produkciu sena a pastvu hovädzieho dobytku. Ohrozené je pripravovanými plánmi regulácie posledných meandrujúcich úsekov Ipľa. Ramsarská lokalita sa prekrýva s navrhovaným Chráneným vtáčím územím Poiplie (88,98%).

Obr. Chránené územia - ramsarské lokality

Natura 2000

Navrhovaná činnosť trasy produktovodu prechádza cez chránené vtáčie územie SKCHV021 Poiplie a zasahuje aj do územia európskeho významu Alúvia Ipľa (SKUEV0257). V širšom okolí záujmového územia (cca 3 km východne) sa nachádza územie európskeho významu Cúdeninský močiar SKUEV0054 a cca 3 km severo-východne Rataj SKUEV0865.

Územie európskeho významu Alúvium Ipľa (SKUEV0257) s rozlohou 406,07 ha sa nachádza v k. ú. Tešmák (okres Levice) a k. ú. Ipeľské Predmostie (okres Veľký Krtíš). Jeho ochrana je zabezpečená Výnosom č. 3/2004-5.1, ktorým sa vydáva národný zoznam území európskeho významu schválený vládou SR s účinnosťou od 1. augusta 2004. Predmetom ochrany ÚEV Alúvium Ipľa sú biotopy európskeho významu nížinné a podhorské kosné lúky (6510), prirodzené eutrofné a mezotrofné stojaté vody s vegetáciou plávajúcich a / alebo ponorených cievnatých rastlín typu *Magnopotamion* alebo *Hydrocharition* (3150), aluviálne lúky zväzu *Cnidion venosi* (6440) a druhy európskeho významu: ohniváček veľký (*Lycaena dispar*), korýtko riečne (*Unio crassus*), kolok vretenovitý (*Zingel streber*), hrúz Kesslerov (*Gobio kessleri*), hrúz bieloplutvý (*Gobio albipinnatus*) a vydra riečna (*Lutra lutra*).

ÚEV Alúvium Ipľa predstavuje zvyšok rozsiahleho mokradového ekosystému povodia Ipľa na juhu stredného Slovenska, ktorý nadväzuje na rozsiahlejšie mokrade v Maďarsku. Ide o pomerne rozsiahlu aluviálnu nivu s doteraz neupraveným, meandrujúcim tokom rieky Ipeľ, sprevádzaným pôvodnou pobrežnou vegetáciou prirodzeného druhového zloženia. Aluviálnu nivu tvoria kosné lúky mezofilného charakteru s mozaikou veľmi cenných biotopov stojatých vôd a močiarov. Najmä na ne je viazaný výskyt zriedkavých a ohrozených druhov flóry a fauny.

Lesné ekosystémy sú zastúpené len vo veľmi malom rozsahu napr. v PR Ryžovisko (vrbovo-topoľové lužné lesy).

K najvýznamnejším rastlinným druhom územia patria bleduľa letná (*Leucojum aestivum*), okrasa okolíkatá (*Butomus umbellatus*), graciola lekárska (*Gratiola officinalis*), plamienok celistvolistý (*Clematis integrifolia*), bublinatka obyčajná (*Utricularia vulgaris*) a žltuška lesklá (*Thalictrum lucidum*).

Zo živočíšnych druhov patria k významným druhom územia motýle ohniváček veľký (*Lycaena dispar*) a pestroň vlkocový (*Zerynthia polyxena*). Z rýb sa v toku rieky Ipeľ vyskytujú vzácne druhy kolok vretenovitý (*Zingel streber*), hrúz kesslerov (*Gobio kessleri*) a hrúz bieloplutvý (*Gobio albipinnatus*). Pre územie je charakteristický výskyt vodných a močiarnych druhov vtákov, z ktorých je potrebné spomenúť najmä bučiaka nočného (*Nycticorax nycticorax*), kalužiaka červenonohého (*Tringa totanus*), kaňu močiarnu (*Circus aeruginosus*) a chriašteľa malého (*Porzana parva*). Je zaznamenaný výskyt prioritného druhu európskeho významu vydra riečna (*Lutra lutra*).

Územie európskeho významu Cúdeninský močiar SKUEV0054 s rozlohou 138,00 ha sa nachádza v k.ú. Ipeľské Predmostie so stupňom ochrany 4. Územie je zaradené do národného zoznamu území európskeho významu z dôvodu ochrany biotopov európskeho významu: Lk 1 Nížinné a podhorské kosné lúky (6510), Lk 5 Vysokobylinné spoločenstvá na vlhkých lúkach (6430), Lk 8 Aluviálne lúky zväzu *Cnidion venosi* (6440) a ochrany biotopov druhov európskeho významu: ohniváček veľký (*Lycaena dispar*).

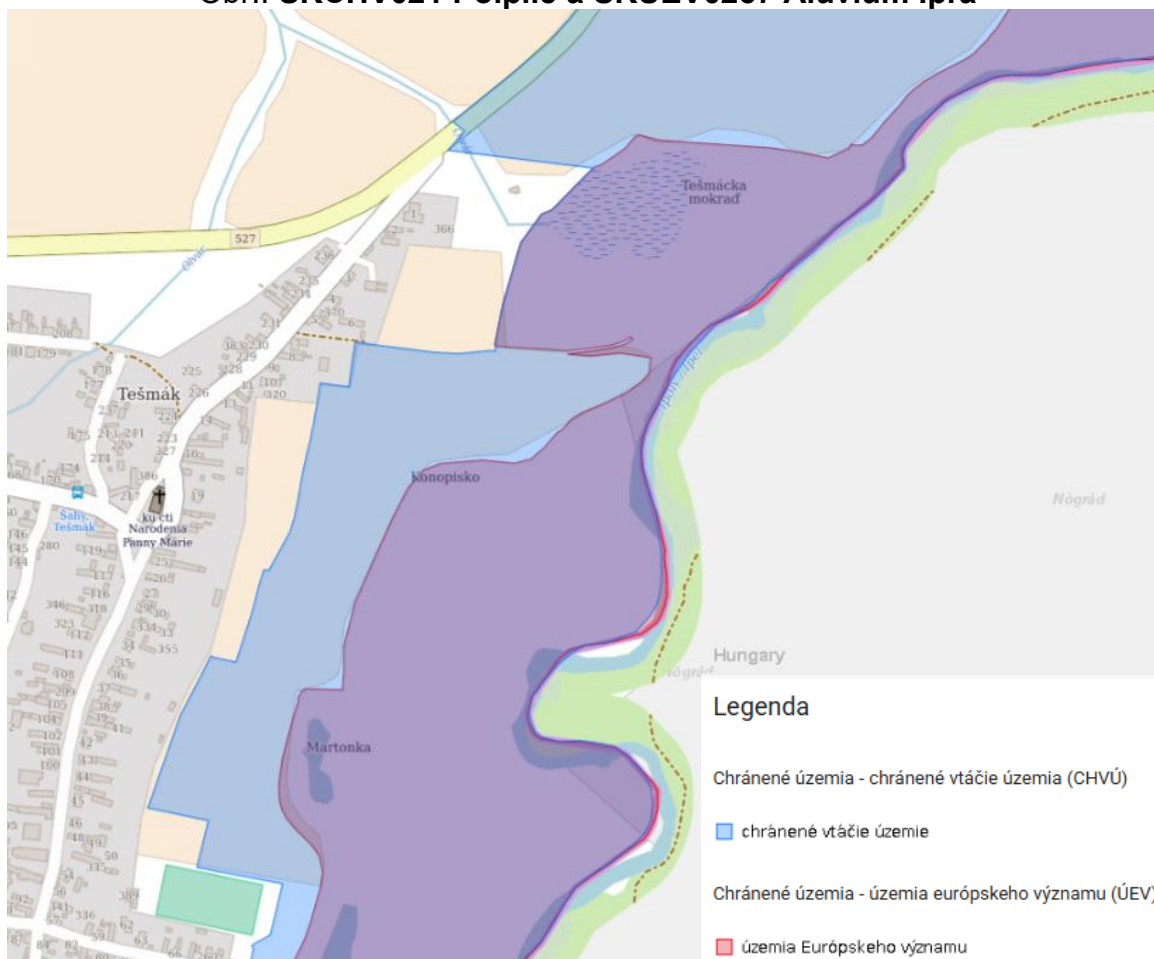
Územie európskeho významu Rataj SKUEV0865 s rozlohou 191,27 ha sa nachádza v k.ú. Tešmák a stupňom ochrany 2. Územie je zaradené do národného zoznamu území európskeho významu z dôvodu ochrany biotopov európskeho významu: Ls 1.3 Jaseňovo-jelšové podhorské lužné lesy (* 91E0), Ls 2.2 Dubovo-hrabové lesy panónske

(* 91G0), Ls 3.1 Teplomilné submediteránne dubové lesy (* 91H0), Ls 3.4 Dubovo-cerové lesy (91M0), Ls 4 Lipovo- 490 javorové sutinové lesy (* 9180) a ochrany biotopov druhov európskeho významu: mora Schmidtova (*Dioszeghyana schmidtii*).

Chránené vtáčie územie SKCHV021 Poiplie

je vyhlásené vyhláškou MŽP SR č. 20 z 7.1.2008 na účel zabezpečenia priaznivého stavu biotopov druhov vtákov európskeho významu a biotopov sťahovavých druhov vtákov bociana bieleho, strakoša kolesára, chriašteľa malého, chriašteľa bodkovaného, rybárika riečneho, ďatľa hnedkavého, včelárika zlatého, výrika lesného, penice jarabej, pipíšky chochlatej, prepelice poľnej, prhl'aviara čiernohlavého, brehule hnedej, kane močiarnej, bučiačika močiarného a zabezpečenia podmienok ich prežitia a rozmnožovania. Jeho plocha je 8062 ha.

Obr.: **SKCHV021 Poiplie a SKUEV0257 Alúvium Ipľa**

Osobitne chránené druhy rastlín a živočíchov

Nakoľko trasa produktovodu prechádza cez Ramsarskú lokalitu Poiplie a aj územia Natura 2000, konkrétne územia európskeho významu Alúvium Ipľa (SKUEV0257) a aj chráneného vtáčieho územia Poiplie (SKCHV021) nevylučuje sa výskyt chránených

a vzácnych druhov uvedených vo vyhláške MŽP SR č. 170/2021 Z. z. v znení neskorších predpisov. Avšak navrhovaná činnosť bude realizovaná technológiou horizontálneho riadeného víťania, ktorá umožňuje bezvýkopové uloženie potrubia pod dnom rieky a zároveň minimalizuje zásah do vodného toku, čím sa nepredpokladá negatívny vplyv na osobitne chránené druhy rastlín a živočíchov.

Chránené stromy

V dotknutej lokalite ani v širšom okolí sa nevyskytujú žiadne chránené stromy ani ich skupiny vrátane stromoradií.

Chránené vodohospodárske územia

Riešené územia nezasahuje do žiadneho chráneného vodohospodárskeho územia ani do vyhlásených pásiem hygienickej ochrany vôd podľa Nariadenie vlády č. 527/2023 Z. z., ktorým sa ustanovujú hranice chránených oblastí prirodzenej akumulácie vôd.

6.8. KRAJINA, KRAJINNÝ OBRAZ, SCENÉRIA

Štruktúra krajiny a scenéria

Súčasná krajinná štruktúra územia je ovplyvnená antropogénnou činnosťou. Veľký zásah do krajiny spôsobil človek v minulých storočiach výrazným odlesňovaním územia, jednak vrchovín a pahorkatín ale aj aluviálnych lesov pozdĺž rieky Ipel'. V medzivojnovom období a hlavne po II. svetovej vojne rozorávanie a intenzívne poľnohospodárske využívanie územia zmenilo štruktúru a scenériu krajiny.

Krajina je urbanizovaná, kde prevládajú plochy s poľnohospodárskou produkciou, prevažuje orná pôda s nízkou autoregulačnou schopnosťou, trvalé trávnaté porasty a pomerne riedke osídlenie so záhradami a vinicami.

Urbanizované časti v dotknutom území sú mesto Šahy s dopravnými koridormi (cesty I., II. a III. triedy).

V dotknutom území a širšom okolí sú nasledovné antropogénne prvky, ktoré predstavujú najvýznamnejšie stresové faktory pre krajinu:

- Ropovody Družba – preprava ropných látok.
- Komunikácie II. a III. triedy, poľné cesty - zdroje emisií z výfukových plynov autodopravy, zdroje prachu.
- Individuálna bytová výstavba - malé až stredné zdroje emisií do ovzdušia, zdroje odpadových vôd a odpadov.
- Elektrické nadzemné vedenia 400 kV

Veľký ekologický význam z hľadiska biodiverzity majú v území vodné toky s brehovou vegetáciou, mokrade regionálneho a nadregionálneho významu, lesné porasty a trávovo-bylinné spoločenstvá a chránené územia.

6.9. STABILITA KRAJINY

Územný systém ekologickej stability (ÚSES) predstavuje takú celopriestorovú štruktúru navzájom prepojených ekosystémov, ich zložiek a prvkov, ktorá zabezpečuje rozmanitosť

podmienok a foriem života v krajine. Základnými štrukturálnymi elementmi ÚSES sú biocentrá, biokoridory, interakčné prvky a genofondovo významné lokality. Biocentrá - predstavujú ekosystémy alebo skupiny ekosystémov, ktoré vytvárajú trvalé podmienky na rozmnožovanie, úkryt a výživu živých organizmov a na zachovanie a prirodzený vývoj ich spoločenstiev. Biokoridory - predstavujú priestorovo prepojený súbor ekosystémov, ktoré spájajú biocentrá a umožňujú migráciu a výmenu genetických informácií živých organizmov a ich spoločenstiev, na ktoré priestorovo nadväzujú interakčné prvky. Hodnotená lokalita nezasahuje do siete prvkov a interakčných línií štruktúry ekologickej stability, pričom ÚSES je tvorený predovšetkým systémom biocentier a biokoridorov. Dotknuté územie priamo nezasahuje do žiadneho prvku ÚSES.

V rámci Generelu nadregionálneho územného systému ekologickej stability (GNÚSES), ale navrhovaná činnosť prechádza cez nižšie uvádzané nadregionálne hydrické koridory a biocentrá a tak isto sa nachádza v širšom okolí nadregionálny terestrický biokoridor.

Biocentrá

Za biocentrum považujeme geoeosystém alebo skupinu geosystémov, ktoré vytvárajú trvalé podmienky na rozmnožovanie, úkryt a výživu živých organizmov a na zachovanie a prirodzený vývoj ich spoločenstiev. Ide teda o taký segment krajiny, ktorý svojou veľkosťou a stavom ekologických podmienok umožňuje trvalú existenciu druhov a spoločenstiev jej prirodzeného genofondu.

- NRbC4 – Poipie - nadregionálne biocentrum
- RBc10 – Rataj – biocentrum regionálneho významu

Biokoridory

Biokoridory majú za úlohu prepojenie medzi jednotlivými biocentrami, aby sa podporila a umožnila migrácia a výmena genetických informácií organizmov.

- NBkh2 - Ipeľ - biokoridor nadregionálneho významu - hydrický
- NRbkt3 - Börzsöny-Ipeľ-Krupinská planina - biokoridor nadregionálneho významu – terestrický

Genofondové lokality

Genofondové lokality predstavujú územia s výskytom vzácných a chránených druhov flóry a fauny. Nižšie uvedené genofondové lokality sa nachádzajú v bližšom okolí.

- GL1 – Piesková duna
- GL10 – Tešmák
- GL11 – Tešmák II
- GL76 – Tešmák – Ipeľské Predmostie
- GL75 – Drieňok – Veľký vrch
- GL113 – Ozónia

6.10. OBYVATEĽSTVO

Demografické údaje

Úroveň sociálneho rozvoja charakterizuje viacero ukazovateľov, medzi ktoré patrí aj demografická situácia a zloženie obyvateľstva. Pre demografický vývoj mesta Šahy je vo všeobecnosti charakteristický znižujúci sa prirodzený prírastok obyvateľstva a starnutie populácie. V prípade mesta Šahy bol zaznamenaný pokles počtu obyvateľov.

Tab.: Počet obyvateľov mesta Šahy za roky 2016 – 2023 (www.statistics.sk)

Okres	Obyvateľstvo k 31.12.							
Šahy	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Spolu	7368	7321	7238	7219	7123	7160	7069	6992
Muži	3483	3450	3412	3388	3340	3398	3340	3315
Ženy	3885	3871	3826	3831	3783	3762	3729	3677

Tab: Zloženie obyvateľstva mesta Šahy podľa vekových skupín (SOBD 2021)

Obec	veková skupina	2021	
		abs.	%
Šahy	0 -14	934	12,85
	15 - 65	4905	67,5
	65 a viac	1428	19,65

Podľa najvyššieho dosiahnutého stupňa školského vzdelania dosahuje v dotknutom území mesta Šahy percentuálne najvyššie zastúpenie dosiahnuté vzdelanie s úplným stredným odborným vzdelaním s maturitou, následne stredné odborné vzdelanie bez maturity. Podrobný prehľad obyvateľov podľa najvyššieho školského vzdelania v dotknutých obciach uvádza nasledujúca tabuľka:

Tab.: Počet obyvateľov podľa najvyššieho dosiahnutého vzdelania v obci Šahy k 1. 1. 2021 (SODB 2021)

Najvyššie dosiahnuté vzdelanie	Šahy	
	Spolu	%
Bez vzdelania (osoby 0 – 14 rokov)	626	8,61
Základné	1349	18,56
Stredné odborné učňovské (bez maturity)	1660	22,84
Úplné stredné (s maturitou)	1791	24,65
Vyššie odborné vzdelanie	451	6,21
Vysokoškolské	941	12,95
Bez školského vzdelania (15 + rokov)	25	0,34
Nezistené	424	5,83

Z hľadiska národnostného zloženia obyvateľov dotknutej obce možno konštatovať, že výrazne dominuje obyvateľstvo hlásiace sa k maďarskej národnosti. Druhou najviac zastúpenou skupinou sú obyvatelia slovenskej národnosti. Ostatné národnosti sú zastúpené iba marginálne (menej ako 1%). Detailný prehľad zloženia obyvateľov dotknutých obcí podľa národnosti ukazuje nasledujúca tabuľka:

Tab.: Počet obyvateľov podľa národnosti v obci Šahy k 1. 1. 2021 informácie (SODB 2021)

Národnosť	Šahy	
	počet	%
Slovenská	2637	36,29
Maďarská	4162	57,27
Rómska	27	0,37
Rusínska	0	0
Ukrajinská	2	0,03
Česká	16	0,22
Nemecká	1	0,01
Moravská	0	0
Poľská	6	0,08
Ruská	0	0
Iná	24	0,34
Nezistená	392	5,39

V dotknutých obciach výrazne prevláda obyvateľstvo hlásiace sa k rímskokatolíckej cirkvi. Z hľadiska počtu veriacich je v dotknutej obci druhým najrozšírenejším zastúpením kategória bez náboženského vyznania. Následne ďalšími početne zastúpenými vierovyznaniami je evanjelická cirkev, obyvatelia hlásiaci sa k reformovanej kresťanskej cirkvi a iné. Ostatné náboženské vierovyznania sú v obci zastúpené podružne. Náboženské vyznanie obyvateľov dotknutých obcí zobrazuje nasledujúca tabuľka.

Tab.: Náboženské vyznanie obyvateľov mesta Šahy (SODB 2021)

Vierovyznanie	Šahy	
	počet	%
Rímskokatolícka cirkev	5131	70,61
Evanjelická cirkev augsburského vyznania	204	2,81
Gréckokatolícka cirkev	34	0,47
Reformovaná kresťanská cirkev	102	1,4
Pravoslávna cirkev	2	0,03
Náboženská spoločnosť Jehovovi svedkovia	18	0,25
Iné	103	1,41
Bez náboženského vyznania	1110	15,27
Nezistené	563	7,75

Súčasný zdravotný stav obyvateľstva dotknutého územia je výsledkom pôsobenia rôznych faktorov sociálneho, ekonomického, životného ako i pracovného prostredia. Každé ochorenie sa spája s množstvom rizikových faktorov. Vo všeobecnosti sa uvádza, že prostredie je determinantom zdravia, z ktorého najznámejšiu skupinu tvoria determinanty demografické a biologické (vek, pohlavie, národnosť a iné), socio – ekonomické (životný štýl, vzdelanie, zamestnanie, sociálne kontakty a iné), prostredie (životné a pracovné) a zdravotníctvo.

Zdravotný stav obyvateľstva je v rámci základného štatistického sledovania ochorení v SR sledovaný na úrovni okresov. Zdravotný stav obyvateľstva je v rámci základného štatistického sledovania ochorení v SR sledovaný na úrovni okresov. Pre navrhovanú činnosť preto uvádzame okres Levice, pre ktoré štatistický úrad uvádza hodnoty uvedené v nasledujúcej tabuľke.

Tab.: Zomretí za roky 2019 - 2023 podľa príčin smrti a okresov

Príčina úmrtia	Okres Levice				
Rok	2023	2022	2021	2020	2019
I. Infekčné a parazitárne choroby	32	28	32	18	18
II. Nádory	305	318	317	359	334
III. Choroby krvi a krvotvorných orgánov	4	7	0	0	0
IV. Choroby žliaz s vnútorným vylučovaním, výživy a premeny látok	8	30	29	25	22
V. Duševné poruchy a poruchy správania	0	0	0	0	0
VI. Choroby nervového systému	11	11	34	19	17
VIII Choroby ucha a hlávkového výbežku	0	0	0	0	0
IX. Choroby obehovej sústavy	698	657	757	633	586
X. Choroby dýchacej sústavy	69	136	158	75	66
XI. Choroby tráviacej sústavy	68	83	102	85	68
XII. Choroby kože a podkožného tkaniva	0	0	0	0	0
XIII. Choroby svalovej a kostrovej sústavy	0	0	2	1	4
XIV. Choroby močovej a pohlavnej sústavy	28	30	33	29	30
XV. Ťarchavosť, pôrod a popôrodie	0	0	0	0	0
XVI. Choroby vznikajúce v perinatálnej perióde	3	5	6	2	0
XVII. Vrodené chyby, deformácie a anomálie	0	5	3	0	3
XVIII. Subjektívne a objektívne príznaky	14	13	11	5	10
XX. Vonkajšie príčiny chorobnosti a úmrtnosti	43	55	56	50	86
XXII. Kódy na osobitné účely - Infekcia COVID-19	9	59	254	50	0

Obyvatelia okresu Levice najčastejšie zomierajú na choroby obehovej sústavy, nádorové ochorenia, choroby dýchacej sústavy a choroby tráviacej sústavy. Veľmi závažné je pretrvávajúce konštatovanie, že v prípade prvých dvoch príčin smrti ide o dlhodobý nepriaznivý vývoj. Osobitnú skupinu dôvodov úmrtí tvoria vonkajšie príčiny smrti ako zranenia, otravy, ako a úmyselné sebapoškodenia.

Sídla

Šahy

Obec má štatút mesta, jeho súčasťou sú aj bývalé obce Hokovce, Tešmák a Presel'any.

Osídlenie územia sa datuje už do obdobia paleolitu. Našlo sa aj sídlisko zo staršej doby bronzovej a taktiež slovanské sídlisko z 9.storočia. Obec má prvú zmienku z roka 1237 ako Saag. Osídlenie bolo okolo hradu Hont a okolo kláštora, ktorý bol neskôr prebudovaný na protitureckú pevnosť.

Cisár a kráľ Leopold I. r.1688 šahanské prepošstvo spolu s majetkom zastávajúcim po Turkoch daroval jezuitom. Jezuiti na ruinách premonštrátskeho kláštora vybudovali svoje obytné a hospodárske budovy, ktoré čiastočne stoja dodnes, a v.1736 postavili aj svoj kostol. R. 1769 postavili aj kamenný most, ktorý bol zničený počas II. svetovej vojny. Po zrušení jezuitského rádu Mária Terézia darovala šahanské panstvo rožňavskej kapitule. Šahy boli napojené na cestnú sieť, ktorá viedla k banským mestám (Banská Štiavnica). Významnou udalosťou v rozvoji mesta bolo postavenie prvého poštového domu v strede dnešného hlavného námestia. Po tejto udalosti dňa 15. októbra 1750 sa začalo doručovanie dvoma smermi: Pešť - Šahy - Hlohovec - Bratislava a Pešť - Šahy - Banská Štiavnica - Dolný Kubín.

V roku 1806 sa šahy stali župným mestom. Po rakúsko-uhorskom vyrovnaní v roku 1867 nastal až do I. sv. vojny veľký rozmach mesta. Vybudovali sa honosné budovy na námestí. Po sporiteľni (1867) je to meštianska škola (1872), tzv. Finančný palác (1867), ďalšia sporiteľňa (1899), nový mestský dom (1888), hotel Pannónia (1906).

Nastal rozvoj remesiel, stavali sa meštianske domy, pýchou námestia bol barokový stĺp a na ňom stojaca socha Nepoškvrnenej Panny Márie, ktorú obyvatelia postavili r.1859.

Vznikla nemocnica, Hontianske múzeum a Šahy sa stali súčasťou železničnej siete - boli spojené s Budapešťou. V roku 1913 vzniklo gymnázium. V medzivojnovom období v roku 1923 stratili Šahy štatút župného aj okresného mesta. Od roka 1938 – 1945 sa stali súčasťou Maďarska.

V roku 1949 sa stali znova okresným mestom. Začala sa socializácia poľnohospodárstva, v r.1952 vzniklo v Šahách Jednotné roľnícke družstvo. O rok neskôr začína pracovať ZIPP (Závody inžinierskej a priemyselnej prefabrikácie), potom Milex (mliekárne),OSP (Okresný stavebný podnik). Rozvojom poľnohospodárskych podnikov sa zvýšila požiadavka na výchovu strednotechnických absolventov škôl, čím sa dosiahlo otvorenie Poľnohospodárskej technickej školy v Šahách s vyučovacím jazykom maďarským, kde sa začalo vyučovanie 1.septembra 1956. Zriaďované sú aj ďalšie závody: Komunálne služby, opravárenský závod Strojstav a nakoniec závod Pleta. V týchto rokoch bola postavená nová budova pošty a r.1962 začína pracovať Ropovod, závod Tupá, ktorý pre svojich zamestnancov postavil byty v Šahách.

Po zmene spoločenského zriadenia v r.1989 a zániku socialistických podnikov sa zvýšila nezamestnanosť, negatívny demografický vývoj.

Vznik nových firiem v 90-tych rokoch 20.storočia s účasťou zahraničného kapitálu čiastočne znížili negatívne trendy vo vývoji regiónu.

V meste sa nachádzajú a udržiavajú kultúrohistorické pamiatky:

kostol rímskokatolícky, gotický z 13. storočia, barokovo prestavaný v r. 1736, socha Madony gotická asi z r. 1500, bývalý kláštor barokový z konca 17. storočia, postavený na

základoch z 13. storočia, Mariánsky stĺp z polovice 18. storočia, kalvária baroková z 2. polovice 18. storočia, Župný dom klasicistický z r. 1857, radnica neoklasicistická z r. 1888, kostol evanjelický postavený v historizujúcom slohu v r. 1900, synagóga zo začiatku 20. storočia, pomník Sovietskej armády, pamätná tabuľa J. Kráľa s bustou z r. 1954, náhrobník padlých v SNP.

Mesto je spádové, má pobočky úradov štátnej správy, poštu, ambulancie praktických lekárov, základné, materská a strednú školu, hotel, obchodnú sieť. Napojené je na komunikácie I. a II. triedy a železničnú trať. Má verejný vodovod, kanalizáciu, ČOV, je plynofikované.

Priemysel a poľnohospodárstvo

Historicky mali Šahy skôr poľnohospodársky a poľnohospodársko-remeselný, než výrobnopriemyselný charakter. Výraznejší vzrast potravinárskej, priemyselnej a textilnej výroby v meste sa prejavil prakticky až po roku 1950. Aj preto má historická časť mesta prevažne obytný charakter, s len minimálnym zastúpením výrobných zariadení na jeho urbanistickej štruktúre.

Z priemyslu tu bol zastúpený hlavne textilný a strojársky. Najväčším prínosom pre mesto v oblasti zamestnania sú fabriky so zahraničným zázemím, ktoré poskytujú pracovné príležitosti pre niekoľko stoviek obyvateľov mesta. V súčasnosti v oblasti priemyslu percentuálne prevažuje zahraničný kapitál nad domácim. Momentálne v meste pôsobí viacero zahraničných firiem predovšetkým zo strojárenského, nábytkárskeho a textilného priemyslu.

Najväčšími zamestnávateľmi v meste sú v oblasti priemyslu súkromne firmy Fragicslov s.r.o., Hörnlein s.r.o., Westmetal s.r.o., Itimex s.r.o., Fibra s.r.o., Zamperlla s.r.o.. Duvenbeck s.r.o. a v oblasti poskytovania služieb (zdravotnícka starostlivosť) je to firma Hospitale s.r.o.

Doprava

Mesto Šahy leží na štátnej ceste I/66 Šahy - Zvolen - Banská Bystrica, ktorá je súčasťou cestnej siete SR. Cesta je zaradená do medzinárodnej európskej cestnej siete ako trasa E-77 Balt 80 - Balkán (Gdansk - Warszawa - Krakow) - Dolný Kubín - Banská Bystrica - Šahy - (Budapest - Beograd).

V rámci regiónu sú obce napojené štátnou cestou I/75 a II/564 na okresné mesto Levice a štátnou cestou III/0661 a I/75 na Veľký Krtíš a Lučenec, resp. štátnou cestou II/527 na Slovenské Ďarmoty a Veľký Krtíš.

Lokálny význam má jednokolejná železničná trať Zvolen - Šahy - Čata, ktorá je súčasťou základnej železničnej siete SR.

Služby a cestovný ruch

Služby sú v okrese sústredené v okresnom meste a v spádových obciach. Sú to hlavne obchody, autoopravárenské zariadenia, reštauračné zariadenia, bankové a finančné služby a drobné remeselné služby.

Cestovný ruch v regióne je málo rozvinutý. Vplýva na to hlavne malá sieť ubytovacích zariadení a nedostatočná regionálna politika v tejto oblasti ako aj nedostatočná infraštruktúra.

IV. VPLYVY NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE A ZDRAVIE OBYVATEĽSTVA VRÁTANE KUMULATÍVNYCH A SYNERGICKÝCH

VPLYVY NA HORNINOVÉ PROSTREDIE A RELIÉF

Navrhovaná činnosť je situovaná v časti na rovinnatom teréne a pod riekou Ipel'. Vzhľadom na povahu posudzovanej zmeny činnosti a jej umiestnenie v nezastavanom území nepredpokladáme negatívne vplyvy na horninové prostredie.

Potenciálnym negatívnym vplyvom na horninové prostredie môže byť v tomto prípade len náhodná havarijná situácia, ktorej však možno účinne predísť dôsledným dodržiavaním bezpečnostných a prevádzkových opatrení v zmysle platnej legislatívy. Prevádzka bude realizovaná tak, aby bola v prípade havárie maximálne eliminovaná možnosť kontaminácie horninového prostredia.

VPLYVY NA POVRCHOVÉ A PODZEMNÉ VODY

Navrhovaná zmena činnosti bude križovať vodný tok Ipel'. Trasa produktovodu bude tento tok križovať v 62+700 rkm. Križovanie rieky Ipel' a štátnej hranice sa navrhuje realizovať technológiou horizontálneho riadeného vŕtania (HDD), ktorá umožňuje bezvýkopové uloženie potrubia pod dnom rieky a zároveň minimalizuje zásah do vodného toku. Počas realizácie nebudú vodné toky zachytávané, odvádzané ani dočasne prehradzované. Navrhovaná technológia výrazne minimalizuje riziko znečistenia alebo fyzického poškodenia vodného toku. Produktovod bude zabezpečený riadiacim systémom SCADA a chránený katódovou ochranou, ktorá má za úlohu chrániť potrubie proti korózii. Technické zabezpečenie produktovodu, automatická a bezporuchová prevádzka a navrhovaný spôsob uloženia potrubia v dostatočnej hĺbke pod dnom zabezpečí, že produktovod nebude negatívne ovplyvňovať vodné pomery.

Navrhovaná činnosť nepredstavuje významné riziko pre kvalitu ani množstvo podzemných vôd. Výstavba ani prevádzka nevyžaduje čerpanie podzemných vôd ani akékoľvek ich využívanie.

Odpadové splaškové vody budú vznikať len počas výstavby z objektov zariadenia staveniska, počas prevádzky sa neuvažuje so splaškovými vodami. Z tlakovania potrubia bude vypustených 60 m³ úžitkovej vody. Táto voda nebude znečistená ropnými látkami, nakoľko sa jedná o nové potrubia.

V rámci montáže sa bude zhromažďovať vŕtacia kvapalina z výkopov. Vrtne kaly vzniknú na oboch brehoch rieky, pričom na slovenskej strane vznikne v približnom objeme 80m³. Po uložení potrubia bude kvapalina zlikvidovaná v súlade s legislatívou o nakladaní s odpadom.

V rámci zmeny navrhovanej činnosti nevzniknú nové spevnené plochy, tým nevzniká ani požiadavka na nakladanie s dažďovými vodami. Zmenou navrhovanej činnosti nevzniknú ani technologické vody.

Potenciálnym negatívnym vplyvom na vodné pomery môže byť v tomto prípade len náhodná havarijná situácia, ktorej budeme predchádzať dôsledným dodržiavaním bezpečnostných a prevádzkových opatrení v zmysle platnej legislatívy.

Uvedené legislatívne predpisy vytvárajú všeobecné podmienky na všestrannú ochranu povrchových a podzemných vôd, ktoré sú v tomto projekte zohľadnené a rešpektované. Vzhľadom na vyššie uvedené hodnotíme vplyv navrhovanej zmeny činnosti na vodné pomery ako **bez vplyvu**.

VPLYVY NA OVZDUŠIE A KLÍMU

Navrhovaná činnosť nebude zdrojom emisií. Pri realizácii navrhovanej zmeny činnosti dôjde v súvislosti s dopravou k miernemu nárastu objemu výfukových splodín v ovzduší a na trase prístupových ciest a v mieste situovania objektu. Tento vplyv výraznejšie nezhorší kvalitu ovzdušia.

Nakoľko v porovnaní so súčasným stavom nedôjde k zvýšeniu znečisťujúcich látok v ovzduší v predmetnej lokalite hodnotíme vplyv navrhovanej zmeny činnosti na ovzdušie a klímu ako bez vplyvu.

VPLYVY NA PÔDU

Pôdny horizont bude výstavbou dočasne narušený na vytvorenie pracovného pruhu. V pracovnom pruhu, prechádzajúcom na trvalých trávnych porastoch bude dočasne sňatá ornica do hĺbky cca 0,30 m. Dočasne bude uložená na okraji pracovného pruhu. Po ukončení výstavby sa rozprestrie na pôvodné miesto a vykoná sa technická a biologická rekultivácia, aby nedochádzalo k rozširovaniu invázných druhov rastlín.

Počas realizácie bude obmedzené využitie pôdy - použitie poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodársky zámer na čas kratší ako 1 rok v zmysle zákona č. 220/2004 Z. z. (dočasný záber). Z dlhodobého hľadiska hodnotíme vplyv navrhovanej zmeny činnosti na pôdu ako bez vplyvu.

VPLYVY NA FAUNU, FLÓRU A ICH BIOTOPY

Zmenou navrhovanej činnosti dôjde k narušeniu záujmov ochrany prírody a krajiny len počas obdobia výstavby, nakoľko produktovodu bude uložený v zemi. Umiestnenie navrhovanej zmeny činnosti je navrhované v území, na ktoré sa vzťahuje I. - všeobecný stupeň ochrany, bez zvláštnej územnej alebo druhovej ochrany.

Pri križovaní rieky bude krátkodobo (rádovo niekoľko dní) narušený tok. Potrubie bude uložené popod dno, tým pádom nebudú vytvorené žiadne migračné bariéry pre vodné živočíchy ani nebude narušený vodný režim recipientov.

Vplyv výstavby produktovodu bude mať na vybrané skupiny živočíchov len krátkodobý vplyv, spojený so zemnými a montážnymi prácami. Tieto krátkodobé aktivity, pri ktorých nevyhnutne príde k fyzickej likvidácii biotopov a stanovišť viacerých druhov fauny, výrazne nezasiahnu do stability ich populácií.

Vplyv hluku vznikajúceho pri činnosti stavebných mechanizmov považujeme za nepodstatný u skupín živočíchov *Mollusca*, *Crustacea*, *Araneae*, *Odonata*, *Hymenoptera*, *Lepidoptera*, *Coleoptera*, *Diptera*, *Reptilia*, *Amphibia*. U druhov systematicky vyšších, vtákov a cicavcov obývajúcich agrocenózu aj lesné biotopy okolia (*Aves*, *Lagomorpha*, *Rodentia*, *Carnivora*, *Artiodactyla*) môže byť hluk rušivým elementom a môže byť dôvodom opustenia potravných a rozmnožovacích stanovišť. Ako príklad možno uviesť niektoré druhy poľovnej zveri.

Územie sa nachádza v mimo zastavaného území mesta, vzhľadom na charakter navrhovanej činnosti nepredpokladáme negatívny vplyv na faunu, flóru, biotopy ani na biodiverzitu územia.

VPLYVY NA KRAJINU

Navrhovaná činnosť - trasa produktovodu bude uložená v zemi, vrátane prechodov popod vodný tok. Časti prechádzajúce ornou pôdou sa po výstavbe budú naďalej obrábať ako doposiaľ a nebudú obmedzované. Poľnohospodársky ráz krajiny v rámci trasy produktovodu nebude vizuálne narušovať žiadny nový nadzemný objekt. Realizáciou navrhovanej zmeny nevzniknú nové prvky v krajinnej štruktúre širšieho územia a nezmení sa funkčné využitie krajiny ani obraz krajiny. Oproti súčasnému stavu nebude mať navrhovaná zmena žiadny vplyv na scenériu ani na štruktúru krajiny.

Na základe uvedeného hodnotíme vplyvy navrhovanej zmeny činnosti na krajinu ako nevýznamné, bez vplyvu.

VPLYV NA OBYVATEĽSTVO

Navrhovaná zmena činnosti nebude mať počas prevádzky zásadný negatívny vplyv na obyvateľov. Prevádzka navrhovanej zmeny činnosti nebude pri dodržaní platných bezpečnostných a hygienických opatrení zdrojom škodlivín, ktoré by mohli ohroziť zdravie obyvateľstva.

Prevádzka navrhovanej zmeny činnosti nebude zdrojom škodlivín, žiarení alebo vibrácií, ktoré by mohli ohroziť zdravie obyvateľstva. Vzhľadom na vyššie uvedené hodnotíme vplyvy navrhovanej zmeny činnosti na obyvateľstvo z environmentálneho hľadiska ako bez vplyvu, zo sociálneho a ekonomického hľadiska ako bez vplyvu.

ÚDAJE O PREDPOKLADANÝCH VPLYVOCH NAVRHOVANEJ ČINNOSTI NA CHRÁNENÉ ÚZEMIA A PRVKY ÚSES

Prevádzka posudzovanej činnosti bude mať vplyv na chránené územia a ich ochranné pásma hlavne počas výstavby. Prevádzkou navrhovanej činnosti nebude dochádzať k

narušovaniu záujmov ochrany prírody a krajiny. Užívanie územia na predmetnú zmenu navrhovanej činnosti nepredstavuje činnosť v území zakázanú.

Nakoľko trasa produktovodu prechádza cez Ramsarskú lokalitu Poiplie a aj územia Natura 2000, konkrétne územia európskeho významu Alúvium Ipľa (SKUEV0257) a chráneného vtáčieho územia Poiplie (SKCHV021) a aj cez nadregionálny hydrický koridor – rieku Ipľ, bola navrhovaná činnosť realizovaná technológiou horizontálneho riadeného vŕtania, ktorá umožňuje bezvýkopové uloženie potrubia pod dnom rieky a zároveň minimalizuje zásah do vodného toku a aj do chránených území.

Na základe vyššie uvedeného hodnotíme vplyv navrhovanej činnosti na chránené územia krátkodobo ako mierne negatívny.

POSÚDENIE OČAKÁVANÝCH VPLYVOV Z HĽADISKA ICH VÝZNAMNOSTI A ČASOVÉHO PRIEBEHU PÔSOBNIA

Vplyvy navrhovanej zmeny činnosti na jednotlivé zložky životného prostredia sú opísané v predchádzajúcich kapitolách, pričom vplyvy sa očakávajú krátkodobo najmä počas výstavby, nakoľko trasa navrhovanej činnosti bude umiestnená v zemi.

Ako vyplýva z predchádzajúcich hodnotení vplyvov na jednotlivé zložky životného prostredia, výsledný dopad možno zhodnotiť ako nepatrný vzhľadom na minimum priamych dopadov a reálnu možnosť účinne ovplyvniť hlavne riziká realizáciou vhodných opatrení a dodržiavaním platnej legislatívy. Výsledné pôsobenie navrhovanej zmeny neohrozí funkčnosť prvkov ekologickej stability a osobitne chránených častí prírody, ani charakter krajiny štruktúry so zastúpením cenných a významných prvkov v dotknutom území. K mierne negatívnym vplyvom sa radí mierne zvýšenie intenzity dopravy a zvýšenie hluku počas výstavby. Vo vzťahu k ekonomickému vývoju v území sa navrhovaná zmena radí k celospoločensky prospešným, pričom výsledná záťaž na prostredie je prijateľná a zachováva jeho kvalitu v lokálnom i širšom meradle.

Z hľadiska komplexného posúdenia očakávaných vplyvov môžeme zhodnotiť, že vo väčšine sledovaných ukazovateľov je zmena navrhovanej činnosti hodnotená ako bez vplyvu. Realizáciou zmeny činnosti nedôjde oproti súčasnému stavu k prekročeniu žiadnych limitných hodnôt, ktoré sú ustanovené platnými právnymi predpismi.

PREDPOKLADANÉ VPLYVY PRESAHUJÚCE ŠTÁTNE HRANICE

Zmena navrhovanej činnosti nebude mať nepriaznivý vplyv na životné prostredie presahujúci štátne hranice a nenapĺňa podmienky § 40 a § 41 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Navrhovaná činnosť bude prebiehať v súčinnosti s maďarskou stranou a vzhľadom na parametre stavby (líniová) a navrhované technické riešenie možno konštatovať, že stavba **nebude mať** významný vplyv na životné prostredie.

V. VŠEOBECNE ZROZUMITEĽNÉ ZÁVEREČNÉ ZHRNUTIE

Navrhovateľ Slovnaft a.s. predkladá podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov Oznámenie o zmene navrhovanej činnosti „Prepojovacie potrubie produktov (PPP) Šahy“.

Pre navrhovanú činnosť bolo vydané rozhodnutie Okresným úradom Levice č. OU-LV-OSZP-2025/023724-002 zo dňa 24.10.2025, na základe ktorého bolo navrhovateľovi upustené od požiadavky variantného riešenia nakoľko navrhovaná činnosť nemá k dispozícii inú lokalitu a umiestnenie už existujúcich potrubí voči novému úseku potrubia neumožňuje iné dispozičné riešenie, keďže sa jedná o prepojenie potrubí z maďarskej strany na slovenskú stranu v dĺžke približne 180 m vzdušnou čiarou, celkovej dĺžke vrtu 206 m.

Pôvodná navrhovaná činnosť nebola predmetom posudzovania vplyvov na životné prostredie podľa zákona č. 24/2006 Z. z., nakoľko pôvodná stavba bola povolená ešte v roku 1989 kolaudačným rozhodnutím Okresného národného výboru – odbor výstavby a ÚP v Leviciach pod číslom 0018/85 zo dňa 31.05.1989 a právoplatným zo dňa 15.07.1989.

Pre časť úseku prepojovacieho potrubia bolo vydané záväzné stanovisko zo zisťovacieho konania č. OU-LV-OSZP-2025/016669/012 zo dňa 13.08.2025, právoplatné dňa 02.09.2025.

V zmysle zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov nebude navrhovaná činnosť predstavovať novú činnosť v území.

Podľa zákona č. 24/2006 Z. z. v znení neskorších predpisov a jeho prílohy č. 8 navrhovanú zmenu činnosti zaraďujeme nasledovne:

- časť 13. Infraštruktúra, položka č. 19: Potrubia na prepravu (tranzit) plynu, ropy alebo chemikálií vrátane zariadení – so svetlosťou od 300 mm do 800 mm alebo dĺžkou od 5 km do 40 km - časť B - zisťovacie konanie.

Výstavba novej zmeny navrhovanej činnosti má slúžiť na prepojenie líniových častí produktovodu medzi Slovenskou a Maďarskou republikou za účelom prečerpávania rôznych druhov palív. Navrhovaná činnosť bude pozostávať z výstavby samotného produktovodného prepojenia dĺžky približne 180 m vzdušnou čiarou od napájacieho bodu produktovod DN300 AŠ1 po maďarskú hranicu.

Križovanie rieky Ipel a štátnej hranice sa navrhuje realizovať technológiou horizontálneho riadeného vŕtania (HDD), ktorá umožňuje bezvýkopové uloženie potrubia pod dnom rieky a zároveň minimalizuje zásah do vodného toku, Ramsarskej lokality Poipie a aj území

Natura 2000, konkrétne územia európskeho významu Alúvium Ipľa (SKUEV0257) a aj chráneného vtáčieho územia Poiplie (SKCHV021).

Začiatkový bod potrubia sa nachádza na Slovensku, v extraviláne obce Šahy, k. ú. Tešmák, kde sa pripája na slovenský úsek potrubia. Tento bod 0+000,0 je zároveň začiatkom horizontálneho riadeného vrtu cez rieku Ipeľ. Koncový bod vrtu sa nachádza v staničení 0+840,1 (na území HU), odkiaľ sa potrubie buduje uložením do otvoreného výkopu až po oddeľovaciu stanicu Hont. Dĺžka vrtu je 843 m z toho 206 m na území SR, uhol štartu 12,9° a uhol príjazdu 7,0°.

Ako vyplýva z predchádzajúcich hodnotení vplyvov na jednotlivé zložky životného prostredia, výsledný dopad je možné zhodnotiť ako pozitívny vzhľadom na nízku mieru negatívnych dopadov a reálnu možnosť účinne ovplyvniť hlavné riziká realizáciou vhodných opatrení. Výsledné pôsobenie navrhovanej činnosti neohrozí funkčnosť prvkov ekologickej stability a osobitne chránených častí prírody ani charakter krajiny štruktúry so zastúpením cenných a významných prvkov v dotknutom území.

Vo vzťahu k ekonomickému a sociálnemu vývoju v území sa navrhovaná činnosť radí k celospoločensky prospešným, pričom výsledná záťaž na prostredie je prijateľná a zachováva jeho kvality v lokálnom i širšom meradle.

Navrhovaná zmena činnosti nie je v rozpore s právnymi predpismi Slovenskej republiky. Z hľadiska komplexného posúdenia očakávaných vplyvov môžeme zhodnotiť, že vo väčšine sledovaných ukazovateľov je činnosť hodnotená ako bez vplyvu. K mierne negatívnym je možné zaradiť mierne zvýšenie intenzity dopravy a zvýšenie hluku počas výstavby.

Na základe vyššie uvedeného odporúčame realizovať variant 1. Navrhovaná činnosť sa bude nachádzať v adekvátnom príklone ku koridoru ropovodu ADRIA, tým pádom sa bude nachádzať v ochrannom pásme daného ropovodu.

VI. PRÍLOHY

1. INFORMÁCIA, ČI NAVRHOVANÁ ČINNOSŤ BOLA POSUDZOVANÁ PODĽA ZÁKONA; V PRÍPADE, AK ÁNO, UVEDIE SA ČÍSLO A DÁTUM ZÁVEREČNÉHO STANOVISKA, PRÍP. JEHO KÓPIA

Pôvodná navrhovaná činnosť nachádzajúca sa na slovenskom území nebola predmetom posudzovania vplyvov na životné prostredie podľa zákona č. 24/2006 Z. z., nakoľko pôvodná stavba bola povolená ešte v roku 1989 kolaudačným rozhodnutím Okresného národného výboru – odbor výstavby a ÚP v Leviciach pod číslom 0018/85 zo dňa 31.05.1989 a právoplatným zo dňa 15.07.1989.

Pre 1. etapu úseku prepojovacieho potrubia bolo vydané záväzné stanovisko zo zisťovacieho konania č. OU-LV-OSZP-2025/016669/012 zo dňa 13.08.2025, právoplatné dňa 02.09.2025.

2. MAPY ŠIRŠÍCH VZŤAHOV S OZNAČENÍM UMIESTNENIA ZMENY NAVRHOVANEJ ČINNOSTI V DANEJ OBCI A VO VZŤAHU K OKOLITEJ ZÁSTAVBE

Mapa širších vzťahov je zobrazená v rámci tohto dokumentu v časti III. 1 – umiestnenie navrhovanej činnosti.

3. DOKUMENTÁCIA K ZMENE NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

K doterajšiemu postupu prípravy Oznámenia o zmene nebola vypracovaná žiadna dokumentácia.

4. PRÍLOHY K OZNÁMENIU

1. Situačný plán
2. Plán prechodu

VII. DÁTUM SPRACOVANIA

Bratislava, november 2025

VIII. MENO, PRIEZVISO, ADRESA A PODPIS SPRACOVATEĽA OZNÁMENIA

EKOCONSULT – enviro, a. s.

Miletičova 23
821 09 Bratislava

Koordinátor:

RNDr. Vladimír Žúbor

Spoluriešitelia:

Ing. Izabela Ráczová

.....
RNDr. Vladimír Žúbor
za spracovateľa oznámenia

pečiatka

IX. PODPIS OPRÁVNENÉHO ZÁSTUPCU NAVRHOVATEĽA

.....
RNDr. Vladimír Žúbor
za navrhovateľa oznámenia
na základe plnomocenstva

pečiatka